

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**Skraćeni odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji za razdoblje
od 1.1. do 30.6.2018. godine**

Zagreb, kolovoz 2018. godine

	Stranica
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja	3
Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak	4
Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe:	10
Izveštaj o dobiti i gubitku	10
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	11
Izveštaj o financijskom položaju	12
Izveštaj o novčanim tokovima	13
Izveštaj o promjenama na kapitalu i rezervama	14
Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke:	15
Izveštaj o dobiti i gubitku	15
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	16
Izveštaj o financijskom položaju	17
Izveštaj o novčanim tokovima	18
Izveštaj o promjenama na kapitalu i rezervama	19
Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja	20 - 120
Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO	121 - 124

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine

Potvrđujemo da su, prema našem najboljem saznanju, skraćeni odvojeni financijski izvještaji Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Banka“ ili „HBOR“) i skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) prikazani na stranicama od 10 do 124 sastavljeni uz primjenu Međunarodnog računovodstvenog standarda 34: „Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine“ primjenjivim za sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblja tijekom godine te da daju cjelovit i istinit prikaz imovine, obveza, financijskog položaja, financijskog rezultata i novčanih tokova za izvještajno razdoblje.

Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke i Grupe te sprečavanje i otkrivanje prijevара i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru skraćene financijske izvještaje koji uključuje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje. Ukoliko se Nadzorni odbor suglasi sa skraćenim financijskim izvješćem time su ih utvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

Skraćeni odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji na stranicama 10 do 124 odobreni su od strane Uprave 24. kolovoza 2018. godine što je potvrđeno potpisima u nastavku.

U ime i za HBOR



Marin Pranjić

**Direktor
Sektora računovodstva**



mr. sc. Vedran Jakšić

Izvršni direktor



mr. sc. Hrvoje Čuvalo

Član Uprave



mr. sc. Tamara Perko

Predsjednica Uprave

U Zagrebu, 24. kolovoza 2018. godine



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju skraćenih odvojenih financijskih izvještaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Banka“) i skraćenih konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i njezinih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju odvojene i konsolidirane izvještaje o financijskom položaju na dan 30. lipnja 2018. godine te odvojene i konsolidirane izvještaje o dobiti i gubitku, sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i rezervi i novčanom toku za tada završeno šestomjesečno razdoblje, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije (u nastavku „skraćeni financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi skraćeni financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj Banke i Grupe na dan 30. lipnja 2018. godine, njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 34 Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju skraćenih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju skraćenih financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ostalo

Odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji Banke i Grupe na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. te skraćeni odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji Banke i Grupe na dan i za šestomjesečno razdoblje koje je završilo 30. lipnja 2017. revidirani su od strane drugog revizora koji je izrazio pozitivno mišljenje na te financijske izvještaje 19. ožujka 2018. i 28. kolovoza 2017.



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (*nastavak*)

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju skraćenih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije skraćenih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti kredita ostalim korisnicima

Na dan 30. lipnja 2018., u skraćenim financijskim izvještajima Grupe i Banke, bruto krediti ostalim korisnicima iznosili su: 15.734 milijuna kuna, povezano umanjenje vrijednosti 3.464 milijuna kuna i prihodi od umanjenja vrijednosti priznati u računu dobiti i gubitka za razdoblje od šest mjeseci koje je tada završilo: 129 milijuna kuna (30. lipnja 2017. bruto krediti ostalim korisnicima: 14.330 milijuna kuna, umanjenje vrijednosti 2.683 milijuna kuna, gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka za razdoblje od šest mjeseci koje je tada završilo: 118 milijuna kuna).

Vidi stranice 23 do 31 (bilješka 4.1.1. Izmjena računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti), stranice 32 do 34 (bilješka 5 Prijelaz na MSFI 9), stranicu 40 (bilješka 9 Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja), stranice 45 do 46 (bilješka 13 Krediti ostalim korisnicima) i stranice 65 do 89 (Kreditni rizik u okviru bilješke 26 Upravljanje rizicima).

Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o očekivanim kreditnim gubicima unutar kredita ostalim korisnicima na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti.

Dodatno, na dan 1. siječnja 2018., Banka i Grupa primijenili su novi standard vezan za financijske instrumente, MSFI 9 *Financijski instrumenti*, kod kojeg se umanjenje vrijednosti temelji na modelu očekivanih kreditnih gubitaka (eng. ECL), a ne više na ranije korištenom modelu nastalih gubitaka.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Pregled metodologije umanjenja vrijednosti za Banku i Grupu koja se temelji na MSFI 9 te procjenu njezine usklađenosti sa zahtjevima MSFI-a 9. Kao dio toga, preispitivanje rukovodstva o adekvatnosti razine detalja same metodologije sagledavanjem faktora na individualnoj i portfeljnoj razini;
- Razgovor sa zaposlenicima iz odjela upravljanja rizicima i IT odjela, kao i pregled zaključaka dokumentacije pripremljene od strane Bančinog vanjskog stručnjaka kako bismo razumjeli proces umanjenja vrijednosti, korištenih IT aplikacija, izvora ključnih informacija i pretpostavki o podacima koji su korišteni u modelu izračuna očekivanog kreditnog gubitka (eng. ECL). Također, uz pomoć našeg IT stručnjaka, procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja na sigurnost i pristup podacima;
- Procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti odabranih kontrola vezanih za odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući, ali ne ograničavajući se na identifikaciju događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, primjerenost klasifikacije između prihodujućih i neprihodujućih kredita, primjerenost segmentacije u grupe sličnih rizika, izračun dana kašnjenja, izračun rezervacije za umanjenje vrijednosti te kontrole koje se odnose na procjenu vrijednosti kolaterala.



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (*nastavak*)

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Prelaskom na MSFI 9, rezervacije za umanjenje vrijednosti za prihodujuće izloženosti (Stage 1 i Stage 2 po MSFI 9 hijerarhiji rizika) i neprihodujuće izloženosti (Stage 3) čija je izloženost pojedinačno manja od 1,5 milijuna kuna (u nastavku „skupno umanjenje vrijednosti“) određuju se temeljem modela. Povijesno iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika, informacije o predviđanjima budućih kretanja te procjene rukovodstva uključeni su u pretpostavke modela. Za neprihodujuće izloženosti koje su pojedinačno veće od 1,5 milijuna kuna, procjena umanjenja vrijednosti temelji se na poznavanju svakog dužnika, te često na procjeni fer vrijednosti pripadajućeg kolaterala. Pripadajuća rezervacija za umanjenje vrijednosti određuje se na pojedinačnoj osnovi temeljem sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova.

- U odnosu na efekte prijelaza na MSFI 9:
 - Razumijevanje aktivnosti i kontrola vezanih uz prijelaz na MSFI 9, uključujući procese i kontrole oko određivanja utjecaja, kao i aktivnosti vezanih uz pripadajuće objave;
 - Testiranje potpunosti i točnosti podataka koji su korišteni za određivanje rizičnih parametara (vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. PD), gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. LGD), izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. EAD)) i traženje objašnjenja za odstupanja gdje je to bilo potrebno;
 - Traženje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama koji se koriste od strane Banke i Grupe u procjeni ECL. Neovisna procjena tih informacija potvrđujući navode rukovodstva ispitivanjem javno dostupnih informacija;
 - Procjena konzistentnosti korištenja definicije nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. default) i novih kriterija standarda za raspoređivanje u rizične skupine (eng. Stage). Također, analiza usklađenosti definicije statusa neispunjenja obveza za svaki segment/portfelj sa zahtjevima MSFI 9;
 - Provođenje analize efekata umanjenja vrijednosti koji su nastali zbog prve primjene MSFI 9 standarda u odnosu na one koji su izračunati sukladno MRS-u 39, te procjena njihove razumnosti temeljem razgovora sa zaposlenicima odgovornim za upravljanje kreditnim rizicima.

Za umanjenje vrijednosti koje se određuje na pojedinačnoj osnovi:

- Odabir uzorka pojedinačnih izloženosti, s fokusom na izloženosti s potencijalno najvećim utjecajem na skraćene financijske izvještaje zbog njihove veličine i rizičnih obilježja te manje izloženosti koje smo na temelju naše neovisne procjene ocijenili kao visoko rizične, kao što su „watchlist“ izloženosti, restrukturirane ili reprogramirane izloženosti, krediti klijentima koji posluju u industrijama višeg rizika, neprihodujuće izloženosti s niskom pokrivenosti rezervacijama te izloženosti sa značajnom promjenom pokrivenosti rezervacijama;
- Za odabrani uzorak provođenje kritičke procjene postojanja naznaka potrebne reklasifikacije u Stage 2 ili Stage 3 na dan 30. lipnja 2018., temeljeno na pregledu pripadajuće dokumentacije (kreditnih spisa) te diskusijama s voditeljima odnosa s klijentima i nositeljima funkcije upravljanja kreditnim rizikom;
- Za one izloženosti za koje su identificirane naznake umanjenja vrijednosti (klasifikacije u Stage 3), preispitivanje ključnih pretpostavki rukovodstva vezanih za procjene očekivanih budućih novčanih tokova za potrebe izračuna ispravka vrijednosti, kao što su diskontna stopa, vrijednost kolaterala i razdoblje realizacije, uz pomoć naših stručnjaka za procjenu vrijednosti, te provođenje neovisnog preračuna gdje je to bilo potrebno.



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (*nastavak*)

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Zbog navedenih razloga, smatramo umanjene vrijednosti kredita ostalim korisnicima značajnim rizikom u našoj reviziji, koji zahtijeva našu povećanu pažnju. Sukladno tome, smatramo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

- Osim procedura vezanih uz testiranje modela, za skupno umanjene vrijednosti, neovisna procjena ključnih parametara koji se koriste kod izračuna ECL, kako slijedi:
 - EAD – potvrđivanjem podataka o izloženostima (bilančnih i vanbilančnih) sa sustavima i podacima iz ugovora za odabrani uzorak;
 - PD – neovisna procjena PD-jeva koje su izračunale Banka i Grupa, korištenjem novijih podataka;
 - LGD – neovisna procjena LGD-jeva koje su izračunale Banka i Grupa temeljem modela, temeljem gubitaka koji su nastali u prethodnim razdobljima.

Za izloženosti koje se procjenjuju na individualnoj i skupnoj osnovi:

- Neovisni preračuna projiciranog ECL-a te njegova usklada sa stvarno priznatim ECL-om i traženje objašnjenja za sve značajne razlike;
- Procjena točnosti i potpunosti objava u skraćenim financijskim izvještajima koje se odnose na umanjene vrijednosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na one koje se odnose na prvu primjenu MSFI-a 9.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za skraćene financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje skraćenih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MRS-om 34 Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje skraćenih financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju skraćenih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku i/ili Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke i Grupe.



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (*nastavak*)

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju skraćenih financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li skraćeni financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika skraćenih financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih skraćenih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza skraćenih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevarama može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i/ili Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u skraćenim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.



Izvešće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (*nastavak*)

Izvešće o reviziji skraćenih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju skraćenih financijskih izvještaja (*nastavak*)

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj skraćenih financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li skraćeni financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o skraćenim financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju skraćenih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na dan 14. ožujka 2018. da obavimo reviziju skraćenih financijskih izvještaja Banke i Grupe za šestomjesečno razdoblje koje je završilo 30. lipnja 2018. Naš dosadašnji angažman odnosi se na razdoblje koje je završilo 30. lipnja 2018. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Revizorskom odboru Banke na dan 23. kolovoza 2018.;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali neregulirane usluge pa samim time niti nedozvoljene neregulirane usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower, 17kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

K P M G Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

24. kolovoza 2018.

Katarina Kecko

Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izveštaj o dobiti i gubitku
za razdoblje od 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.		2017.	
		Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.
		000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Prihodi od kamata	6	190.152	381.034	212.930	451.841
Rashodi od kamata	7	(84.890)	(169.293)	(107.046)	(215.153)
Neto prihod od kamata		105.262	211.741	105.884	236.688
Prihodi od naknada		12.267	24.986	8.851	16.344
Rashodi od naknada		(1.681)	(2.145)	(793)	(1.677)
Neto prihod od naknada		10.586	22.841	8.058	14.667
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti		5.289	18.389	(4.529)	(7.813)
Ostali prihodi		4.978	7.841	4.405	8.362
		126.115	260.812	113.818	251.904
Operativni troškovi	8	(41.973)	(75.490)	(40.881)	(78.029)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	9	36.907	10.721	16.414	(43.125)
Dobit prije oporezivanja		121.049	196.043	89.351	130.750
Porez na dobit		-	-	-	-
Dobit tekućeg razdoblja		121.049	196.043	89.351	130.750
Dobit za raspodjelu:					
Vlasniku Banke		121.049	196.043	89.351	130.750

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za razdoblje od 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2018.		2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Dobit tekućeg razdoblja	121.049	196.043	89.351	130.750
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:				
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	(16)	-	-
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	-	(16)	-	-
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:				
Povećanje fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.730	14.615	n/p	n/p
Smanjenje fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(8.867)	(16.518)	n/p	n/p
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	n/p	n/p	5.211	21.763
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	n/p	n/p	(5.347)	(20.156)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	(180)	(457)	(109)	(517)
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	n/p	n/p	(8.115)	(8.116)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	n/p	n/p	6.499	6.505
Umanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	404	1.155	n/p	n/p
Odgođeni porez – ostala sveobuhvatna dobit	42	(13)	(24)	(25)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	(4.871)	(1.218)	(1.885)	(546)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	(4.871)	(1.234)	(1.885)	(546)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	116.178	194.809	87.466	130.204
Ukupna sveobuhvatna dobit:				
Vlasniku Banke	116.178	194.809	87.466	130.204

*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o financijskom položaju
na dan
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	818.191	1.403.680
Depoziti kod drugih banaka	11	14.569	29.138
Kreditni financijskim institucijama	12	10.033.644	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	13	12.269.881	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	14	661.894	291
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15	3.102.164	n/p
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	16	1.364	n/p
Imovina raspoloživa za prodaju	17	n/p	3.321.564
Imovina koja se drži do dospelja	18	n/p	1.399
Ulaganja u pridružena društva		-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina		51.974	53.557
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	19	25.015	16.697
Ostala imovina	20	12.640	29.471
Ukupna imovina		26.991.336	28.075.561
Obveze			
Obveze po depozitima		177.704	644.741
Obveze po kreditima	21	15.067.557	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	22	1.109.293	1.161.699
Ostale obveze	23	632.423	605.453
Ukupne obveze		16.986.977	17.799.774
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital		7.009.632	7.009.632
Zadržana dobit i rezerve		2.717.118	2.996.968
Ostale rezerve		69.483	94.683
Dobit tekućeg razdoblja		196.043	162.201
		9.992.276	10.263.484
Garantni fond		12.083	12.303
Ukupni kapital i rezerve		10.004.359	10.275.787
Ukupne obveze i kapital i rezerve		26.991.336	28.075.561

*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o novčanim tokovima
za razdoblje od 1.1. do 30.6.
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018. 000 kuna	2017. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		196.043	130.750
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		3.320	3.956
Porez na dobit		-	25
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		(10.721)	43.125
Obračunane kamate		(42.474)	(64.118)
Odgođene naknade		(19.646)	(7.715)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		7.693	(3.035)
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		<i>134.215</i>	<i>102.988</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane gubitke		14.888	22.570
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za očekivane gubitke		930.129	613.697
Neto povećanje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(353.287)	(246.516)
Neto gubitak/(dobitak) od aktivnosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		3	(3)
Smanjenje diskonta po dugoročnim vrijednosnim papirima		1.901	2.498
Neto (povećanje)/smanjenje dugotrajne imovine namijenjene prodaji		(8.268)	212
Neto povećanje ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(1.584)	(395)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita banaka i trgovačkih društava		(467.037)	338.134
Neto smanjenje ostalih obveza, prije rezerviranja		(52.553)	(55.174)
Neto novčana sredstva ostvarena u poslovnim aktivnostima		198.407	778.011
Ulagateljske aktivnosti			
Neto kupovina imovine raspoložive za prodaju		n/p	(941.243)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju		n/p	1.215.201
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		(1.500)	n/p
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		150.450	n/p
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(1.439.166)	n/p
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		835.000	n/p
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(1.705)	(1.814)
Neto novčana sredstva (uporabljena)/ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		(456.921)	272.144
Financijske aktivnosti			
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		1.435.724	3.154.491
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(1.501.702)	(823.167)
Smanjenje obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire jednokratnom otplatom		-	(1.852.051)
Neto novčana sredstva (uporabljena)/ostvarena u financijskim aktivnostima		(65.978)	479.273
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(261.823)	(340.595)
Neto učinak		(261.823)	(340.595)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(586.315)	1.188.833
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja		1.404.538	494.325
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(586.315)	1.188.833
Stanje na dan 30. lipnja, prije rezerviranja	10	818.223	1.683.158
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		201.043	294.418
Primljene kamate		310.324	386.192

*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za razdoblje 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Dobit tekućeg razdoblja 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	6.959.632	2.682.127	73.733	314.841	10.030.333
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	130.750	130.750
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(546)	-	(546)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(546)	130.750	130.204
Prijenos dobiti iz 2016. godine u zadržanu dobit	-	314.841	-	(314.841)	-
Stanje 30. lipnja 2017. godine	6.959.632	2.996.968	73.187	130.750	10.160.537
Stanje 31. prosinca 2017. godine	7.009.632	2.996.968	94.683	162.201	10.263.484
Učinak MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine	-	(469.974)	-	-	(469.974)
Rezervacije priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	4.288	-	4.288
Učinak reklasifikacije financijske imovine po MSFI 9 ¹	-	28.254	(28.254)	-	-
Ostala usklađenja	-	(331)	-	-	(331)
Stanje 1. siječnja 2018. godine	7.009.632	2.554.917	70.717	162.201	9.797.467
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	196.043	196.043
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(1.234)	-	(1.234)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.234)	196.043	194.809
Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	162.201	-	(162.201)	-
Stanje 30. lipnja 2018. godine	7.009.632	2.717.118	69.483	196.043	9.992.276

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

¹ Učinak reklasifikacije financijske imovine koja je po MRS-u 39 bila mjerena kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te reklasificirana po MSFI-ju 9 kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz Izvještaj o dobiti i gubiku, zbog čega je učinak sa Ostalih rezervi iskazan na Zadržanoj dobiti i rezervama.

Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke
Izveštaj o dobiti i gubitku
za razdoblje od 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.		2017.	
		Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Prihodi od kamata	6	189.809	380.302	212.509	451.012
Rashodi od kamata	7	(84.890)	(169.293)	(107.046)	(215.153)
Neto prihod od kamata		104.919	211.009	105.463	235.859
Prihodi od naknada		11.652	23.865	8.215	15.060
Rashodi od naknada		(1.681)	(2.145)	(793)	(1.677)
Neto prihod od naknada		9.971	21.720	7.422	13.383
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti		5.476	18.692	(4.483)	(7.574)
Ostali prihodi		3.339	4.574	2.926	4.970
		123.705	255.995	111.328	246.638
Operativni troškovi	8	(40.013)	(71.786)	(38.642)	(74.132)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	9	36.851	10.724	16.419	(43.150)
Dobit prije oporezivanja		120.543	194.933	89.105	129.356
Porez na dobit		-	-	-	-
Dobit tekućeg razdoblja		120.543	194.933	89.105	129.356
Dobit za raspodjelu:					
Vlasniku Banke		120.543	194.933	89.105	129.356

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za razdoblje od 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2018.		2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Dobit tekućeg razdoblja	120.543	194.933	89.105	129.356
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:				
Povećanje fer financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.619	14.072	n/p	n/p
Smanjenje fer financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(8.525)	(16.045)	n/p	n/p
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	n/p	n/p	4.706	20.527
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	n/p	n/p	(4.986)	(19.056)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	(180)	(457)	(109)	(517)
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	n/p	n/p	(8.115)	(8.115)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	n/p	n/p	6.499	6.499
Umanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	404	1.155	n/p	n/p
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	(4.682)	(1.275)	(2.005)	(662)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	(4.682)	(1.275)	(2.005)	(662)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	115.861	193.658	87.100	128.694
Ukupna sveobuhvatna dobit:				
Vlasniku Banke	115.861	193.658	87.100	128.694

*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o financijskom položaju
na dan

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

		30.6.2018.	31.12.2017.
	Bilješka	000 kuna	000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	810.309	1.401.146
Depoziti kod drugih banaka	11	14.569	29.138
Kreditni financijskim institucijama	12	10.033.644	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	13	12.269.881	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	14	655.451	n/p
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15	3.062.673	n/p
Imovina raspoloživa za prodaju	17	n/p	3.277.194
Ulaganja u ovisna društva		36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva		-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina		51.883	53.514
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	19	25.015	16.697
Ostala imovina	20	10.364	22.226
Ukupna imovina		26.969.913	28.055.803
Obveze			
Obveze po depozitima		177.704	644.741
Obveze po kreditima	21	15.067.557	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	22	1.109.293	1.161.699
Ostale obveze	23	618.751	592.651
Ukupne obveze		16.973.305	17.786.972
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital		7.009.632	7.009.632
Zadržana dobit i rezerve		2.715.028	2.995.656
Ostale rezerve		64.932	90.457
Dobit tekućeg razdoblja		194.933	160.783
		9.984.525	10.256.528
Garantni fond		12.083	12.303
Ukupni kapital i rezerve		9.996.608	10.268.831
Ukupne obveze i kapital i rezerve		26.969.913	28.055.803

*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o novčanim tokovima
za razdoblje od 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018. 000 kuna	2017. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		194.933	129.356
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		3.298	3.926
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		(10.724)	43.150
Obračunane kamate		(42.478)	(64.096)
Odgođene naknade		(19.646)	(7.715)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		7.634	(3.255)
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		<i>133.017</i>	<i>101.366</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane gubitke		14.888	22.570
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za očekivane gubitke		930.129	613.697
Neto povećanje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(353.287)	(246.516)
Smanjenje diskonta po izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima		1.901	2.498
Neto (povećanje)/smanjenje dugotrajne imovine namijenjene prodaji		(8.268)	212
Neto povećanje ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(6.651)	(2.187)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita banaka i trgovačkih društava		(467.037)	338.134
Neto smanjenje ostalih obveza, prije rezerviranja		(53.008)	(55.263)
Neto novčana sredstva ostvarena u poslovnim aktivnostima		191.684	774.511
Ulagateljske aktivnosti			
Neto kupovina imovine raspoložive za prodaju		n/p	(934.826)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju		n/p	1.211.829
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku		150.450	n/p
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(1.439.166)	n/p
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		835.000	n/p
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(1.635)	(1.804)
Neto novčana sredstva (uprabljena)/ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		(455.351)	275.199
Financijske aktivnosti			
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		1.435.724	3.154.491
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(1.501.702)	(823.167)
Smanjenje obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire jednokratnom otplatom		-	(1.852.051)
Neto novčana sredstva (uprabljena)/ostvarena u financijskim aktivnostima		(65.978)	479.273
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(262.018)	(340.857)
Neto učinak		(262.018)	(340.857)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(591.663)	1.188.126
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja		1.402.004	493.774
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(591.663)	1.188.126
Stanje na dan 30. lipnja, prije rezerviranja	10	810.341	1.681.900
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		201.043	294.418
Primljene kamate		309.462	385.174
<i>*n/p = nije primjenjivo uslijed primjene MSFI-ja 9</i>			

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Skraćeni odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za razdoblje 1.1. do 30.6.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Dobitak tekućeg razdoblja 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	6.959.632	2.682.131	70.317	313.525	10.025.605
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	129.356	129.356
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(662)	-	(662)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(662)	129.356	128.694
Prijenos dobiti iz 2016. godine u zadržanu dobit	-	313.525	-	(313.525)	-
Stanje 30. lipnja 2017. godine	6.959.632	2.995.656	69.655	129.356	10.154.299
Stanje 31 prosinca 2017. godine	7.009.632	2.995.656	90.457	160.783	10.256.528
Učinak MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine	-	(469.658)	-	-	(469.658)
Rezervacije priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	3.997	-	3.997
Učinak reklasifikacije financijske imovine po MSFI 9 ²	-	28.247	(28.247)	-	-
Stanje 1. siječnja 2018. godine	7.009.632	2.554.245	66.207	160.783	9.790.867
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	194.933	194.933
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(1.275)	-	(1.275)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.275)	194.933	193.658
Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	160.783	-	(160.783)	-
Stanje 30. lipnja 2018. godine	7.009.632	2.715.028	64.932	194.933	9.984.525

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

² Učinak reklasifikacije financijske imovine koja je po MRS-u 39 bila mjerena kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te reklasificirana po MSFI-ju 9 kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz Izvještaj o dobiti i gubiku, zbog čega je učinak sa Ostalih rezervi iskazan na Zadržanoj dobiti i rezervama.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci

1.1. Grupa:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa obavlja u najvećem obimu bankarsko poslovanje, a u manjem osiguravateljske aktivnosti te procjenu kreditnih rizika. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju skraćene odvojene i konsolidirane financijske izvještaje Banke i Grupe („skraćeni financijski izvještaji“).

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Grupa je formirana tijekom 2010. godine, a ovisna društva Banke su Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koji čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje („Grupa HKO“).

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a, koji je 100%-tni vlasnik Poslovnog info servisa d.o.o.

Sjedište Grupe HKO je u Zagrebu, Bednjanska 12.

Na dan 30. lipnja 2018. godine Grupa ima 391 zaposlenika (30. lipnja 2017. godine bilo je 377 zaposlenika) od čega je 7 novozaposlenih i 7 zaposlenika na zamjeni za porodiljni dopust, dugotrajna bolovanja i povratak sa neplaćenog dopusta.

1.2. Banka:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave.

Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

Nadzorni odbor

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Nadzorni odbor djeluje u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Zdravko Marić, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Darko Horvat, ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Predrag Štromar, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja,
- Tomislav Tolušić, potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede,
- Gabrijela Žalac, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- Gari Cappelli, ministar turizma,
- Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore – po položaju član Nadzornog odbora,
- mr. sc. Boris Lalovac, zastupnik Hrvatskog sabora,
- Božica Makar, zastupnica Hrvatskog sabora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun, Hrvatski sabor.

Uprava

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Uprava HBOR-a djeluje u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Uprave i
- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član Uprave.

Na dan 30. lipnja 2018. godine HBOR ima 372 zaposlenika (30. lipnja 2017. godine bilo je 361 zaposlenika) od čega su 4 novozaposlena te 7 zaposlenika na zamjeni za porodiljni dopust, dugotrajna bolovanja i povratak sa neplaćenog dopusta.

Revizorski odbor

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Revizorski odbor djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, dekan Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u svojstvu predsjednika Revizorskog odbora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun u Hrvatskom saboru, u svojstvu zamjenice predsjednika Revizorskog odbora,
- Aurora Volarević, direktorica Interne kontrole, revizije i rizika u Hrvatskom Telekomu d.d., u svojstvu članice Revizorskog odbora.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

1.2.1. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranja izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

2. Temelj za sastavljanje financijskih izvještaja u tijeku godine

Skraćeni financijski izvještaji Banke i Grupe HBOR za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2018. godine sastavljeni su primjenom Međunarodnog računovodstvenog standarda 34 Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine.

Skraćeni financijski izvještaji za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2018. godine ne uključuju sve informacije i objave koje se zahtijevaju u godišnjim financijskim izvještajima i potrebno ih je čitati u kombinaciji s godišnjim financijskim izvještajima Grupe HBOR za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine, osim u vezi promjena u računovodstvu financijskih instrumenata koji proizlaze iz primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti. Primjena MSFI-ja 9 rezultirala je promjenama u računovodstvenim politikama vezanim uz klasifikaciju i mjerenje te umanjenje financijske imovine kao i prestanak priznavanja.

Promjene značajnih računovodstvenih politika opisane su u bilješci 4.1.

Skraćeni financijski izvještaji Grupe HBOR i HBOR-a pripremljeni su po načelu nastavka poslovanja.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Prilikom pripreme financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima usvojenim od strane EU, posloводство donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalnih i preuzetih obveza na datum izvještavanja, kao i iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a koji zajedno čine osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene bile su iste kao i one koje su opisane u zadnjim godišnjim financijskim izvještajima, osim novih značajnih prosudbi i ključnih izvora procjene nesigurnosti vezanih uz primjenu MSFI-ja 9, koji su opisani u bilješci 4.1.

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

4.1. Računovodstvene politike

Grupa je od 1. siječnja 2018. godine primijenila Međunarodni standard financijskog izvještavanja (MSFI) 9 Financijski instrumenti i nije prepravila usporedne podatke za 2017. godinu, kako to dopušta standard. Prema navedenom, tekuće razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2018. godine temelji se na MSFI-ju 9, dok su rezultati za 2017. godinu i za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2017. godine temeljeni na Međunarodnom računovodstvenom standardu (MRS) 39, Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje te usporedni podaci za 2017. godinu nisu usporedivi s informacijama predloženim u 2018. godini.

Učinci primjene MSFI-ja 9 priznati na teret zadržane dobiti i rezervi na dan 1. siječnja 2018. godine za Grupu iznose 469,97 milijuna kuna, a za HBOR 469,66 milijuna kuna.

Detaljan opis promjena objavljen je u bilješkama 4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti i 5. Prijelaz na MSFI 9 ovih skraćenih financijskih izvještaja.

Grupa je od 1. siječnja 2018. godine primijenila i Međunarodni standard financijskog izvještavanja 7R (revidiran zbog primjene MSFI-ja 9) u obujmu koji se zahtijeva pri sastavljanju skraćenih financijskih izvještaja sukladno MRS-u 34.

Ostale osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju skraćenih financijskih izvještaja jednake su kao i pri sastavljanju Godišnjih financijskih izvještaja na dan 31. prosinca 2017. godine koji su javno objavljeni na adresi: <http://www.hbor.hr>.

Iako ovisna društva, Grupa HKO, zbog nematerijalnosti, koristi pristup privremenog izuzeća od 1. siječnja 2018. godine do 1. siječnja 2021. godine, sukladno dopuni MSFI-ja 4 – primjena MSFI-ja 9 Financijski instrumenti s MSFI-jem 4 Ugovori o osiguranju, financijski izvještaji Grupe sastavljeni su uz punu primjenu MSFI-ja 9.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti

I. Financijska imovina

Financijska imovina se početno priznaje po njezinoj fer vrijednosti, koja se, u slučaju financijske imovine koja se naknadno ne mjeri po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku, uvećava za transakcije troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine. Ako se fer vrijednost financijske imovine razlikuje od transakcijske cijene, tako utvrđena razlika priznaje se u izvještaj o dobiti i gubitku.

Financijsku imovinu Grupe čine:

- gotovina u blagajni i novčana sredstva na transakcijskim računima,
- depoziti kod banaka,
- krediti,
- dužnički vrijednosni papiri,
- vlasnički vrijednosni papiri,
- udjeli u investicijskim fondovima,
- derivatna financijska imovina i
- ostala potraživanja.

a) Poslovni modeli

Sva financijska imovina, osim vlasničkih vrijednosnih papira koji spadaju u kategoriju ulaganja u pridružena i ovisna društva s iznad 20% glasačke moći ili kontrole, grupirana je u poslovne modele koji označavaju način zajedničkog upravljanja skupinom financijske imovine kao cjelinom radi ostvarenja određenog poslovnog cilja i definiraju način na koji se očekuje da će financijska imovina generirati novčane tokove.

Poslovni modeli Grupe su:

- Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova – objedinjava svu financijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Poslovni model radi naplate prolazi SPPI test (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test), a u taj model alocirana je sljedeća financijska imovina:

- o gotovina u blagajni i novčana sredstva na transakcijskim računima,
- o depoziti kod banaka,
- o krediti i obrnuti repo plasmani,
- o ostala potraživanja,

Kreditni rizik je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

- Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine – objedinjava financijsku imovinu koja se drži s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje financijske imovine.

U poslovni model radi naplate i prodaje alocirana je sljedeća financijska imovina:

- o dužnički vrijednosni papiri (prolazi SPPI test),
- o vlasnički vrijednosni papiri (ne prolaze SPPI test),
- o udjeli u investicijskim fondovima (ne prolaze SPPI test),

Rizik likvidnosti je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

a) Poslovni modeli (nastavak)

- Poslovni model unutar kojeg se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (ne prolazi SPPI test) – objedinjuje svu financijsku imovinu koja se ne drži u okviru prethodno navedena dva poslovna modela.
Financijskom imovinom u ovom poslovnom modelu upravlja se s ciljem ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine i ostvarenjem kratkoročnog profita.

b) SPPI test

Test obilježja ugovorenih novčanih tokova s aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test) jedan je od kriterija za klasifikaciju financijske imovine u pojedinu kategoriju mjerenja. SPPI test se provodi s ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavicu odražava naknadu za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik i druge osnovne rizike posudbe, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

SPPI test se provodi:

- za svaku financijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, a na datum njenog inicijalnog priznavanja,
- za svaku financijsku imovinu u slučajevima u kojima je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga ponovno priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih modele i/ili programa kreditiranja kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uvjeta kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne financijske imovine koja bi proizašla iz istih.

c) Klasifikacija financijske imovine

Sva financijska imovina klasificira se na temelju alokacije financijske imovine u poslovne modele i SPPI testa kao imovina koja se naknadno mjeri po:

1) amortiziranom trošku, ako su ispunjena oba uvjeta:

- financijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i
- SPPI test je zadovoljen – za financijsku imovinu utvrđeni su novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

2) fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ako su ispunjena oba uvjeta:

- financijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine i

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

c) Klasifikacija financijske imovine (nastavak)

- SPPI test je zadovoljen – za financijsku imovinu utvrđeni su novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

3) fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku

Financijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku ako se naknadno ne mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznimno, za ulaganja u vlasničke instrumente koji bi se u protivnom mjerili po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku, pri početnom priznavanju postoji mogućnost neopozive opcije iskazivanja promjena fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. U tom slučaju rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti se nikada neće prenijeti u izvještaj o dobiti i gubitku, čak ni u slučaju prestanka priznavanja financijskog instrumenta (financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez „recycling-a“). Banka je ovu mogućnost iskoristila na dio vlasničkih instrumenata.

d) Reklasifikacija financijske imovine

U slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom, reklasificirati će se sva financijska imovina na koju utječe reklasifikacija. Reklasifikacija će se obaviti prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana idućeg obračunskog razdoblja, ne prepravljajući, pri tom, prethodno priznatu dobit, gubitke ni kamate.

e) Umanjenje vrijednosti

Umanjenje vrijednosti financijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku i imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Umanjenje vrijednosti provodi se tijekom obračunskih razdoblja i krajem godine na dan bilance, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o financijskom položaju, ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaju o dobiti i gubitku.

Umanjenje vrijednosti se provodi primjenom općeg i pojednostavljenog pristupa.

Prema **općem pristupu** umanjenja vrijednosti, financijska imovina se pri inicijalnom priznavanju alocira u:

- 1. stupanj – financijska imovina bez značajno povećanog kreditnog rizika ili
- POCI imovinu kao financijsku imovinu koja je kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, koja se alocira u 3. stupanj.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

e) Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina, koja nije priznata kao POCI imovina, alocira se prema utvrđenom značajnom porastu kreditnog rizika i kriterijima kreditnog umanjenja u tri stupnja:

1. stupanj – u ovaj stupanj se raspoređuju financijski instrumenti klijenata niskog kreditnog rizika, a to su:
 - financijski instrumenti klijenta s investicijskim rejtingom vanjskih kreditnih rejting agencija
 - izloženosti prema Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, HNB-u, Europskoj investicijskoj banci ili ostalim razvojnim bankama.

Financijski instrumenti klijenta ne smatraju se instrumentima niskog kreditnog rizika samo zbog vrijednosti instrumenata osiguranja jer se bez tog osiguranja ne smatraju instrumentima niskog kreditnog rizika.

Za financijske instrumente klijenata alociranih u ovaj stupanj, umanjenja vrijednosti se izračunavaju na skupnoj osnovi u visini dvanaestomjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka.

2. stupanj - u ovaj stupanj se raspoređuju financijski instrumenti klijenata značajnog porasta kreditnog rizika ili se individualno značajni klijent nalazi na Listi za pojačano praćenje (eng. watch list).

Za detaljnije objašnjenje molimo pogledati bilješku 26. Upravljanje rizicima.

Za financijske instrumente klijenata u 2. stupnju, rezervacije za umanjenje vrijednosti se izračunavaju na skupnoj osnovi u visini cijeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.

3. stupanj – financijski instrumenti klijenta u statusu neispunjenja obveza (eng. default) – obuhvaća klijente kod kojih postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijskog instrumenta te kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu – POCI.

Financijska imovina koja je priznata kao POCI imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi koristi se za klijente u 1. i 2. stupnju te za klijente u 3. stupnju koji pripadaju portfelju malih kredita (bruto iznos izloženosti jednak ili manji od 1.500 tisuća kuna), dok se individualna procjena obavlja za financijske instrumente klijenata u statusu neispunjenja obveza i za POCI imovinu.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

e) Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi HBOR je definirao sljedeće homogene skupine na temelju zajedničkih karakteristika kreditnog rizika:

- financijske institucije,
- središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava,
- izravni korisnici – veliki,
- izravni korisnici – mali i srednji,
- izravni korisnici – mikro,
- izravni korisnici – stanovništvo,
- ostalo.

Za skupinu središnje države i lokalne i područne (regionalne) samouprave kod izračuna očekivanih kreditnih gubitaka – PD-jeva (eng. probability of default) korišten je rejting vanjskih kreditnih rejting agencija za RH prema ocjeni rejting agencije S&P te javno dostupni izvještaji kreditnih rejting agencija o povijesnim stopama statusa neispunjenja obveza (defaulta).

Procjena kreditnih gubitaka financijskih institucija obavlja se temeljem mapiranja rejtinga HBOR-a sa PD-jevima rejting agencije S&P, pri čemu je rejting Zagrebačke banke i PD Zagrebačke banke sidro (benchmark), obzirom da ta banka ima utvrđen rejting.

Za skupine izravnih kredita (veliki, mali i srednji, mikro, stanovništvo) i ostalo kod modeliranja PD-jeva korišten je pristup temeljen na migracijskim matricama – kretanje izloženosti između sljedećih rizičnih skupina:

- od 0 do 30 dana kašnjenja – 1. stupanj,
- od 31 do 90 dana kašnjenja – 2. stupanj,
- više od 90 dana kašnjenja i restrukturiranje – događaj statusa neispunjenja obveza - default.

Kreditni gubitak je razlika između svih ugovoreni novčanih tokova i svih novčanih tokova koji se očekuju od dužnika, diskontiranih na sadašnju vrijednost primjenom izvorne efektivne kamatne stope, ili, u slučaju POCI imovine, primjenom EKS usklađene za kreditni rizik.

Za financijsku imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku, umanjenje vrijednosti priznaje se kao trošak u izvještaju o dobiti i gubitku, a rezervacije za umanjenje vrijednosti umanjuju knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju. Rezervacije za umanjenje vrijednosti smanjuju se ili ukidaju u slučaju smanjenja očekivanih kreditnih gubitaka ili zbog naplate potraživanja u izvještaju o financijskom položaju i istovremeno se priznaju kao prihod od ukidanja rezervacija ili prihod po naplati u izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

e) Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Umanjenje financijske imovine klasificirane kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit obračunava se primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način da se rezervacije za umanjeње vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka te u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i sukladno tome ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju.

Dobit ili gubitak nastao promjenom fer vrijednosti ove financijske imovine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a dobit ili gubitak od tečajnih razlika priznaje se u izvještaju o dobiti i gubitku.

Akumulirana dobit/gubitak priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkog kapitala u izvještaj o dobiti i gubitku pri prestanku priznavanja imovine i predstavljaju reklasifikacijsko usklađenje, osim za vlasničke vrijednosnice klasificirane unutar financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod kojih se rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti nikada neće prenijeti u izvještaj o dobiti i gubitku.

Financijska imovina koja je klasificirana kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku početno i naknadno se mjeri po utvrđenoj fer vrijednosti i ne podliježe umanjeњу vrijednosti, već se fer vrijednost imovine utvrđuje sukladno internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata, do prestanka priznavanja financijskog instrumenta.

Smanjenje ili povećanje fer vrijednosti ove financijske imovine evidentira se povećanjem ili smanjenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju, a dobiti ili gubici nastali promjenom fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Pojednostavljeni pristup umanjeња vrijednosti može se primijeniti samo na potraživanja od kupaca ili ugovornu imovinu i potraživanja na temelju najma, te ostale nekamatne naknade i ovo umanjeње vrijednosti uvijek odgovara iznosu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta.

Pri inicijalnom priznavanju financijska imovina se alokira u 2. stupanj (sva financijska imovina koja nije kreditno umanjena pri inicijalnom priznavanju) ili 3. stupanj (sva POCI imovina).

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina, koja nije priznata kao POCI imovina, alokira se isključivo prema kriterijima kreditnog umanjeња u 2. i 3. stupanj.

Financijska imovina koja je priznata kao POCI imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Detalji vezani uz metodologiju su navedeni u sklopu bilješke 26 Upravljanje rizicima.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

f) Modifikacija financijske imovine

Modifikacija financijske imovine je svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova. U slučaju kada modifikacija nije značajna, izmjena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te financijske imovine, već se utvrđuje nova bruto knjigovodstvena vrijednost kao sadašnja vrijednost modificiranih ugovornih novčanih tokova diskontiranih izvornom EKS.

Pri tome se razlika između izvorne bruto knjigovodstvene vrijednosti prije modifikacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti utvrđene temeljem modificiranih novčanih tokova nakon modifikacije priznaje u izvještaju o dobiti i gubitku kao modifikacijski dobitak ili gubitak.

U slučaju kada je modifikacija financijske imovine značajna, financijska imovina se prije modifikacije prestaje priznavati te se modificirana financijska imovina ponovno priznaje kao „nova“ financijska imovina i utvrđuje se nova EKS. Datumom početnog priznavanja smatra se datum izmjene ugovornih odredbi.

Umanjenje vrijednosti na ponovno priznatu financijsku imovinu priznaje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju (1. stupanj) dok se ne ispune uvjeti za prelazak u 2. stupanj. Ukoliko se utvrdi da je modificirana financijska imovina pri početnom priznavanju umanjena za kreditne gubitke, u tom slučaju financijska imovina se priznaje kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina) te se utvrđuje EKS usklađena za kreditni rizik.

g) Kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)

POCI imovina je financijska imovina kod koje pri početnom priznavanju postoje objektivni dokazi o umanjenju za kreditne gubitke, zato što je kreditni rizik stvorene, odnosno izdane imovine vrlo visok ili je, u slučaju kupnje, ista nabavljena s velikim diskontom.

Pri početnom priznavanju se očekivani kreditni gubici uključuju u fer vrijednost POCI imovine pa su rezervacije za umanjenje vrijednosti jednake nuli.

Na datum izvještavanja kao rezervacije za umanjenje vrijednosti POCI imovine priznaju se samo kumulativne promjene očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja do kojih dođe nakon početnog priznavanja POCI imovine.

Kod ove imovine se, za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti, uvijek priznaju očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja imovine.

POCI imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Računovodstvene politike (nastavak)

4.1.1. Izmjene računovodstvenih politika zbog primjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti (nastavak)

I. Financijska imovina (nastavak)

h) Prihodi od kamata

Prihod od kamata za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku se obračunava metodom EKS te se prihod od kamata u izvještaju o dobiti i gubitku raspoređuje i priznaje tijekom određenog razdoblja, a odnosi se na sav kamatni prihod financijskog instrumenta, uključujući prihod od redovne kamate, subvencionirane kamate i svih kamatnih naknada financijskog instrumenta koje su sastavni element izračuna EKS-a.

Prihod od kamata priznaje se ovisno o stupnju kreditnog rizika financijskog instrumenta te se za financijsku imovinu raspoređenu u 1. i 2. stupanj – pri obračunu prihoda od kamata primjenjuje EKS na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, a za financijsku imovinu raspoređenu u 3. stupanj, pri obračunu prihoda od kamata primjenjuje se EKS na amortizirani trošak financijske imovine. U slučaju smanjenja kreditnog rizika i vraćanja financijske imovine iz 3. stupnja u 2. stupanj, u sljedećim izvještajnim razdobljima na obračun prihoda od kamata opet se primjenjuje EKS na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Za kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke – POCI imovinu (engl. purchased or originated credit-impaired financial assets) se pri obračunu prihoda od kamata primjenjuje EKS usklađena za kreditni rizik na amortizirani trošak POCI imovine.

4.2. Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja

Brojni novi standardi i dodaci standardima su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju nakon 1. siječnja 2018. i ranije primjena je dopuštena; međutim, Grupa ih nije ranije usvojila prilikom pripreme ovih financijskih izvještaja. Grupa smatra da novi standardi i dodaci standardima neće imati značajan utjecaj na konsolidirane i odvojene financijske izvještaje.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. Prijelaz na MSFI 9

U nastavku se prikazuje utjecaj usvajanja MSFI 9 na Izvještaj o financijskom položaju i Zadržanu dobit i rezerve Grupe i Banke na 1. siječnja 2018. godine, uključujući učinak zamjene računovodstvenih gubitaka po MRS-u 39 s očekivanim kreditnim gubicima po MSFI-ju 9.

Grupa	MRS 39		Reklasifikacija 000 kuna	Ponovno mjerenje				MSFI 9	
	Klasifikacija financijske imovine	Iznos 000 kuna		Očekivani kreditni gubitak 000 kuna	Rezervacije priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti 000 kuna	Ostalo ³ 000 kuna	Učinak svođenja na fer vrijednost 000 kuna	Iznos 000 kuna	Klasifikacija financijske imovine
Financijska imovina									
Novčana sredstva i računi kod banaka	Z i P ⁴	1.403.664	-	817	-	-	-	1.404.481	AT ⁵
Depoziti kod drugih banaka	Z i P	29.138	-	202	-	-	-	29.340	AT
Kreditni financijskim institucijama	Z i P	10.836.141	-	106.906	-	943	-	10.943.990	AT
Kreditni ostalim korisnicima	Z i P	12.383.623	(3.840)	(717.902)	-	135.001	(176)	11.796.706	AT
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVIDG⁶</i>	A	-	(3.840)	-	-	-	(176)	-	
Ostala imovina	Z i P	19.297	-	(6.664)	-	-	-	12.633	AT
Imovina koja se drži do dospelosti	Z i P	1.399	(1.399)	-	-	-	-	-	
<i>Na poziciju: Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku</i>	B	-	(1.399)	-	-	-	-	-	
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku		-	1.399	(2)	-	-	-	1.397	AT
	Z i P	24.673.262	(3.840)	(616.643)	-	135.944	(176)	24.188.547	AT
Imovina raspoloživa za prodaju	IRP	3.321.564	(3.321.564)	-	-	-	-	-	n/p
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVOSD⁷</i>	C	-	(2.508.833)	-	-	-	-	-	
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVIDG</i>	D	-	(812.731)	-	-	-	-	-	
	IRP	3.321.564	(3.321.564)	-	-	-	-	-	n/p
Financijska imovina po FVOSD	n/p	-	-	-	-	-	-	2.508.833	FVOSD
<i>Sa pozicije: IRP⁸</i>	E	-	2.508.833	-	-	-	-	-	
	n/p	-	2.508.833	-	-	-	-	2.508.833	FVOSD
Financijska imovina po FVIDG	FVIDG/n/p	291	-	-	-	-	-	291	FVIDG
<i>Sa pozicije: IRP</i>	F	-	812.731	-	-	-	-	812.731	
<i>Sa pozicije: Krediti ostalim korisnicima</i>	G	-	3.840	-	-	-	176	4.016	
	FVIDG/n/p	291	816.571	-	-	-	176	817.038	FVIDG
Ukupna imovina		27.995.117	-	(616.643)	-	135.944	-	27.514.418	
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	H	(64.360)	-	15.013	-	-	-	(49.347)	
Ostale rezerve		(94.683)	28.254	-	(4.288) ⁹	-	-	(70.717)	
<i>Na poziciju: Zadržana dobit i rezerve</i>	I	-	28.254 ¹⁰	-	-	-	-	-	
<i>Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka u zadržanu dobit</i>	J	-	-	(4.288)	-	-	-	-	
Učinak MSFI-ja 9 na Zadržanu dobit i rezerve	K	-	-	(605.918)	(4.288)	135.944	-	-	

³ Ostalo se odnosi na donos isključenih kamata i naknada iz izvanbilančne evidencije netirano s prijenosom glavnice kredita na poziciju financijske imovine po fer vrijednosti kroz IDG.

⁴ Z i P: Zajmovi i potraživanja

⁵ AT: Amortizirani trošak

⁶ FVIDG: Fer vrijednost kroz izvještaj o dobiti i gubitku

⁷ FVOSD: Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

⁸ IRP: Imovina raspoloživa za prodaju

⁹ Rezervacija financijske imovine klasificirane kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju, već se priznaje na računima ostale sveobuhvatne dobiti.

¹⁰ Učinak svođenja na fer vrijednost financijske imovine koja je po MRS-u 39 bila mjerena kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te reklasificirana po MSFI-ju 9 kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku, zbog čega je učinak sa Ostalih rezervi iskazan na Zadržanoj dobiti i rezervama.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. Prijelaz na MSFI 9 (nastavak)

Banka	MRS 39		Reklasifikacija 000 kuna	Očekivani kreditni gubitak 000 kuna	Ponovno mjerenje			MSFI 9	
	Klasifikacija financijske imovine	Iznos 000 kuna			Rezervacije priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti 000 kuna	Ostalo ¹¹ 000 kuna	Učinak svođenja na fer vrijednost 000 kuna	Iznos 000 kuna	Klasifikacija financijske imovine
Financijska imovina									
Novčana sredstva i računi kod	Z i P ¹²	1.401.130	-	817	-	-	-	1.401.947	AT ¹³
Depoziti kod drugih banaka	Z i P	29.138	-	202	-	-	-	29.340	AT
Kreditni financijskim institucijama	Z i P	10.836.141	-	106.906	-	943	-	10.943.990	AT
Kreditni ostalim korisnicima	Z i P	12.383.623	(3.840)	(717.902)	-	135.001	(176)	11.796.706	AT
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVIDG¹⁴</i>	A	-	(3.840)	-	-	-	(176)	-	
Ostala imovina	Z i P	12.282	-	(6.641)	-	-	-	5.641	AT
	Z i P	24.662.314	(3.840)	(616.618)	-	135.944	(176)	24.177.624	AT
Imovina raspoloživa za prodaju	IRP	3.277.194	(3.277.194)	-	-	-	-	-	n/p
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVOSD¹⁵</i>	C	-	(2.469.160)	-	-	-	-	-	
<i>Na poziciju: Financijska imovina po FVIDG</i>	D	-	(808.034)	-	-	-	-	-	
	IRP	3.277.194	(3.277.194)	-	-	-	-	-	n/p
Financijska imovina po FVOSD	n/p	-	-	-	-	-	-	2.469.160	FVOSD
<i>Sa pozicije: IRP¹⁶</i>	E	-	2.469.160	-	-	-	-	-	
	n/p	-	2.469.160	-	-	-	-	2.469.160	FVOSD
Financijska imovina po FVIDG	n/p	-	-	-	-	-	-	812.050	FVIDG
<i>Sa pozicije: IRP</i>	F	-	808.034	-	-	-	-	808.034	
<i>Sa pozicije: Kreditni ostalim korisnicima</i>	G	-	3.840	-	-	-	176	4.016	
	n/p	-	811.874	-	-	-	176	812.050	FVIDG
Ukupna imovina		27.939.508	-	(616.618)	-	135.944	-	27.458.834	
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	H	(64.360)	-	15.013	-	-	-	(49.347)	
Ostale rezerve		(90.457)	28.247	-	(3.997) ¹⁷	-	-	(66.207)	
<i>Na poziciju: Zadržana dobit i rezerve</i>	I	-	28.247 ¹⁸	-	-	-	-	-	
<i>Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka u zadržanu dobit</i>	J	-	-	(3.997)	-	-	-	-	
Učinak MSFI-ja 9 na Zadržanu dobit i rezerve	K	-	-	(605.602)	(3.997)	135.944	-	-	

¹¹ Ostalo se odnosi na donos isključenih kamata i naknada iz izvanbilančne evidencije netirano s prijenosom glavnice kredita na poziciju financijske imovine po fer vrijednosti kroz IDG.

¹² Z i P: Zajmovi i potraživanja

¹³ AT: Amortizirani trošak

¹⁴ FVIDG: Fer vrijednost kroz izvještaj o dobiti i gubitku

¹⁵ FVOSD: Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

¹⁶ IRP: Imovina raspoloživa za prodaju

¹⁷ Rezervacija financijske imovine klasificirane kao imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju, već se priznaje na računima ostale sveobuhvatne dobiti.

¹⁸ Učinak svođenja na fer vrijednost financijske imovine koja je po MRS-u 39 bila mjerena kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te reklasificirana po MSFI-ju 9 kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku, zbog čega je učinak sa Ostalih rezervi iskazan na Zadržanoj dobiti i rezervama.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. Prijelaz na MSFI 9 (nastavak)

- A** Od 1. siječnja 2018. Grupa je utvrdila da mezzanine krediti, koji su kompleksno strukturirani proizvodi, ne ispunjavaju kriterij SPPI testa. Stoga je reklasificirala te kredite, koji su prethodno po MRS-u 39 mjereni po amortiziranom trošku, na financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku.
Na dan 31.12.2017. godine neto vrijednost ovih kredita za Grupu i Banku iznosila je 3.840 tisuća kuna, a na dan 1.1.2018. godine procijenjena je fer vrijednost u visini od 4.016 tisuća kuna te je učinak procjene u visini od 176 tisuća kuna iskazan u zadržanoj dobiti i rezervama.
- B** Od 1. siječnja 2018. godine Grupa je utvrdila da se Imovinom koja se drži do dospelja upravlja unutar poslovnog modela prikupljanja ugovornih novčanih tokova i mjere se po amortiziranom trošku kao i po MRS-u 39. Sukladno tome, Grupa je ove instrumente klasificirala kao Dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku te na dan 1. siječnja 2018. godine vrijednost ovih instrumenata za Grupu iznosi 1.397 tisuća kuna i za Banku 0 tisuća kuna.
- C** Od 1. siječnja 2018. godine Grupa je utvrdila da se, osim malog dijela, kako je opisano pod D, financijskim instrumentima koji su kao rezerva likvidnosti prethodno klasificirani u portfelj imovine raspoložive za prodaju, upravlja unutar poslovnog modela prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine. Sukladno tome, Grupa je ove instrumente klasificirala kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Na dan 1. siječnja 2018. godine vrijednosti ovih instrumenata za Grupu iznosi 2.508.833 tisuća kuna, a za Banku 2.469.161 tisuća kuna.
Ova kategorija uključuje i vlasničke vrijednosne papire (dionice trgovačkih društava) koje Grupa nema namjeru prodavati i na koje se primjenjuje neopoziva opcija naknadnog mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez recikliranja. Vrijednost ovih instrumenata na dan 1. siječnja 2018. godine za Grupu i Banku iznosi 25.462 tisuća kuna.
- D** Od 1. siječnja 2018. godine Grupa je klasificirala dio svojih vlasničkih instrumenata u iznosu od 19.112 tisuća kuna kao financijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku jer se ista ne mjeri po amortiziranom trošku niti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Nadalje, u ovu imovinu su klasificirana ulaganja u investicijske fondove (obvezno po MSFI-ju 9) u visini od 793.619 tisuća kuna za Grupu i 788.921 tisuća kuna za Banku.
Navedena financijska imovina je prethodno bila klasificirana u imovinu raspoloživu za prodaju te su dobiti ili gubici od svođenja na fer vrijednost za ulaganja u investicijske fondove prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.
Pri reklasifikaciji ove imovine, kumulativni dobiti/gubici u visini od 28.254 tisuća kuna za Grupu i 28.247 tisuća kuna za Banku, prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, reklasificirani su iz ostalih rezervi u zadržanu dobit i rezerve.
- E** Opisano pod C
- F** Opisano pod D
- G** Opisano pod A
- H** Od 1. siječnja 2018. godine učinak izračuna rezerviranja po MSFI-ju 9 po preuzetim obvezama po kreditima iznosi 15.013 tisuća kuna.
- I** Opisano pod D
- J** Umanjenje Dužničkih vrijednosnih papira koji su raspoređeni u Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit obračunava se na način da se rezervacije za umanjene vrijednosti priznaju na računima ostale sveobuhvatne dobiti i ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju. Na dan 1. siječnja 2018. godine za Grupu iznose 4.288 tisuća kuna, a za Banku iznose 3.997 tisuća kuna.
- K** Ukupan učinak očekivanih kreditnih gubitaka po MSFI-ju 9 zbog ponovnog mjerenja za Grupu iznosi 469.974 tisuće kuna, a za Banku iznosi 469.658 tisuća kuna, a učinak reklasifikacije financijskih instrumenata, zbog čega su kumulativni dobiti/gubici, prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, reklasificirani iz vlasničkog kapitala u zadržanu dobit i rezerve, iznosi 28.254 tisuća kuna za Grupu i 28.247 tisuća kuna za Banku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2018.		2017.		2018.		2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Javni sektor	31.811	56.155	27.443	55.378	31.469	55.424	27.022	54.549
Državna trgovačka društva	3.744	16.285	13.470	25.985	3.744	16.285	13.470	25.985
Strane pravne osobe	4.820	9.430	3.223	6.509	4.820	9.430	3.223	6.509
Domaća trgovačka društva	83.663	169.283	94.817	186.462	83.663	169.283	94.817	186.462
Domaće financijske institucije	55.750	110.254	61.107	125.822	55.749	110.253	61.107	125.822
Inozemne financijske institucije	94	407	38	173	94	407	38	173
Zatezne kamate	3.712	5.680	1.922	4.157	3.712	5.680	1.922	4.157
Ostalo	6.558	13.540	10.910	47.355	6.558	13.540	10.910	47.355
	190.152	381.034	212.930	451.841	189.809	380.302	212.509	451.012

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Prihodi od kamata (nastavak)

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2018.		2017.		2018.		2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Kamate po kreditima								
- financijskim institucijama	55.974	110.486	61.826	128.389	55.974	110.486	61.826	128.389
- ostalim korisnicima	125.580	252.889	140.932	302.003	125.580	252.889	140.932	302.003
	181.554	363.375	202.758	430.392	181.554	363.375	202.758	430.392
Plasmani u vrijednosne papire	8.498	17.245	10.132	21.270	8.155	16.513	9.711	20.441
- obveznice Republike Hrvatske	7.554	15.075	7.838	15.780	7.223	14.366	7.462	15.022
-obveznice trgovačkih društava	29	57	62	105	17	34	17	34
-trezorski zapisi Ministarstva financija	915	2.113	2.232	5.385	915	2.113	2.232	5.385
Depoziti	100	414	40	179	100	414	40	179
	190.152	381.034	212.930	451.841	189.809	380.302	212.509	451.012

Razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidjeti Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda i priznaje se u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine iznosi 37.565 tisuća kuna (1.1. do 30.6.2017. godine: 53.015 tisuća kuna).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

7. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	2018.		Grupa 2017.		2018.		Banka 2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Domaće financijske institucije	1.017	1.260	754	1.469	1.017	1.260	754	1.469
Inozemne financijske institucije	83.873	168.033	106.292	213.684	83.873	168.033	106.292	213.684
	84.890	169.293	107.046	215.153	84.890	169.293	107.046	215.153

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	2018.		Grupa 2017.		2018.		Banka 2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Obveze po kreditima	67.378	134.388	69.923	137.293	67.378	134.388	69.923	137.293
Dužnički vrijednosni papiri	17.508	34.892	36.922	77.599	17.508	34.892	36.922	77.599
Depoziti	4	13	201	261	4	13	201	261
	84.890	169.293	107.046	215.153	84.890	169.293	107.046	215.153

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.		Grupa 2017.		2018.		Banka 2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6. 000 kuna	Kumulativ 1.1. - 30.6. 000 kuna
Opći i administrativni troškovi:								
Troškovi osoblja	23.187	45.398	22.396	45.622	22.366	43.802	21.460	43.933
Amortizacija	1.583	3.320	1.864	3.956	1.570	3.298	1.848	3.926
Troškovi administracije	7.658	9.653	3.716	6.648	7.582	9.518	3.646	6.472
Utrošeni materijal i usluge	7.462	12.887	9.150	15.205	7.125	12.158	8.684	14.251
	39.890	71.258	37.126	71.431	38.643	68.776	35.638	68.582
Ostali troškovi:								
Troškovi reobračuna	1.074	2.279	2.646	4.395	1.074	2.279	2.646	4.395
Ostali rashodi	1.009	1.953	1.109	2.203	296	731	358	1.155
	2.083	4.232	3.755	6.598	1.370	3.010	3.004	5.550
	41.973	75.490	40.881	78.029	40.013	71.786	38.642	74.132

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Operativni troškovi (nastavak)

Iskazani ostali rashodi Grupe sadrže promjene tehničkih pričuva:

	Grupa				Banka			
	2018.		2017.		2018.		2017.	
	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.	Tekuće razdoblje 1.4. - 30.6.	Kumulativ 1.1. - 30.6.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Promjena pričuva za štete	741	595	827	799	-	-	-	-
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranje	(327)	(254)	(314)	(265)	-	-	-	-
Troškovi osigurateljne djelatnosti	414	341	513	534	-	-	-	-

Najznačajniji udio pričuva šteta odnosi se na pričuvu za nastale neprijavljene štete kod koje je došlo do značajne promjene iznosa u odnosu na isti obračunski datum prethodne godine, zbog uključenja sistemskog rizika za Agrokor. Korištena je Bornhuetter-Ferguson metoda za bruto iznos pričuve. Udio reosiguranja određen je u skladu s važećim uvjetima ugovora o reosiguranju. Uslijed toga došlo je do smanjenja ove pričuve u bruto iznosu kao i u udjelu reosiguranja u odnosu na isti obračunski datum prethodne godine.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

Bilješka	2018.		2017.		2018.		2017.		Banka
	Tekuće razdoblje	Kumulativ	Tekuće razdoblje	Kumulativ	Tekuće razdoblje	Kumulativ	Tekuće razdoblje	Kumulativ	
	1.4. - 30.6.	1.1. - 30.6.	1.4. - 30.6.	1.1. - 30.6.	1.4. - 30.6.	1.1. - 30.6.	1.4. - 30.6.	1.1. - 30.6.	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	
Rezerviranja za gubitke po računima kod banaka	10	5	(9)	(14.970)	(1.212)	5	(9)	(14.970)	(1.212)
Rezerviranja za gubitke po depozitima kod drugih banaka	11	(1)	(140)	(190)	(229)	(1)	(140)	(190)	(229)
Rezerviranja za gubitke po kreditima financijskim institucijama	12	(8.761)	(14.500)	(20.896)	(57.354)	(8.761)	(14.500)	(20.896)	(57.354)
Rezerviranja za gubitke po kreditima ostalim korisnicima	13	(99.699)	(129.144)	31.617	117.761	(99.699)	(129.144)	31.617	117.761
Modifikacijski (dobitak)/ gubitak kod financijskih institucija	12	(302)	2.224	n/p	n/p	(302)	2.224	n/p	n/p
Modifikacijski dobitak kod ostalih korisnika	13	(520)	(1.044)	n/p	n/p	(520)	(1.044)	n/p	n/p
POCI imovina – umanjenje pri početnom priznavanju	13	8.282	24.797	n/p	n/p	8.282	24.797	n/p	n/p
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaji	19	(44)	(50)	(2)	(12)	(44)	(50)	(2)	(12)
Rezerviranja za gubitke financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15	415	1.182	n/p	n/p	415	1.182	n/p	n/p
Rezerviranja za gubitke po ostaloj imovini	20	7.200	11.854	339	532	7.245	11.840	321	483
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja za gubitke po stavkama imovine		(93.425)	(104.830)	(4.102)	59.486	(93.380)	(104.844)	(4.120)	59.437
Rezerviranja za gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	23	73.875	111.287	(6.197)	(8.410)	73.875	111.287	(6.197)	(8.410)
Rezerviranja za ostale obveze	23	(17.357)	(17.178)	(6.115)	(7.951)	(17.346)	(17.167)	(6.102)	(7.877)
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja za gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama		56.518	94.109	(12.312)	(16.361)	56.529	94.120	(12.299)	(16.287)
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja		(36.907)	(10.721)	(16.414)	43.125	(36.851)	(10.724)	(16.419)	43.150

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Novčana sredstva i računi kod banaka

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	748.170	1.316.520	748.170	1.316.520
Blagajna	1	16	1	16
Devizni tekući računi - domaće banke	1.509	1.544	1.509	1.544
Devizni tekući računi - inozemne banke	65.223	83.924	60.661	83.924
Kunski tekući računi – domaće banke	3.320	2.534	-	-
	818.223	1.404.538	810.341	1.402.004
Rezerviranja za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti	(32)	(858)	(32)	(858)
	818.191	1.403.680	810.309	1.401.146

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	3.079	3.079
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	-	-
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	(2.221)	(2.221)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	858	858
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	(817)	(817)
Stanje 1. siječnja 2018. godine	41	41
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	96	96
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	(105)	(105)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(9)</i>	<i>(9)</i>
Stanje 30. lipnja 2018. godine	32	32

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Depoziti kod drugih banaka

	30.6.2018. 000 kuna	Grupa 31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	Banka 31.12.2017. 000 kuna
Depoziti kod inozemnih banaka	14.574	-	14.574	-
Depoziti kod domaćih banaka	-	29.468	-	29.468
Obračunata kamata	1	24	1	24
	14.575	29.492	14.575	29.492
Rezerviranja za očekivane gubitke	(6)	(354)	(6)	(354)
	14.569	29.138	14.569	29.138

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	248	248
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka	106	106
Stanje 31. prosinca 2017. godine	354	354
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	(202)	(202)
Stanje 1. siječnja 2018. godine	152	152
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka	37	37
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka	(177)	(177)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(140)</i>	<i>(140)</i>
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(6)	(6)
Stanje 30. lipnja 2018. godine	6	6

Neto dobitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti financijskim institucijama

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Dugoročni krediti po kreditnim programima	10.129.224	10.868.288	10.129.224	10.868.288
Kratkoročni plasmani i obrnuti repo poslovi	44.030	236.400	44.030	236.400
Obračunata kamata	25.398	27.672	25.398	27.672
Odgođena naknada po kreditima	(47.409)	(58.293)	(47.409)	(58.293)
Priznavanje modifikacijskog gubitka	(2.224)	-	(2.224)	-
	10.149.019	11.074.067	10.149.019	11.074.067
Rezerviranja za očekivane gubitke	(115.375)	(237.926)	(115.375)	(237.926)
	10.033.644	10.836.141	10.033.644	10.836.141

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	363.317	363.317
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	7.949	7.949
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	(131.795)	(131.795)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(1.438)	(1.438)
Preuzimanje nekretnina	(1.105)	(1.105)
Donos s kredita ostalim korisnicima	998	998
Stanje 31. prosinca 2017. godine	237.926	237.926
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	(106.906)	(106.906)
Stanje 1. siječnja 2018. godine	131.020	131.020
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	19.204	19.204
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	(33.704)	(33.704)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(14.500)</i>	<i>(14.500)</i>
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(1.285)	(1.285)
Prijenos na kredite ostalim korisnicima	(18)	(18)
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	160	160
Ostalo	(2)	(2)
Stanje 30. lipnja 2018. godine	115.375	115.375

Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	1.943.160	2.218.744	1.943.160	2.218.744
Financiranje izvoza	2.663.224	2.935.166	2.663.224	2.935.166
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	1.325.485	1.584.242	1.325.485	1.584.242
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	4.189.421	4.121.412	4.189.421	4.121.412
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	7.934	8.724	7.934	8.724
Ostalo	44.030	236.400	44.030	236.400
Obračunata kamata	25.398	27.672	25.398	27.672
Odgođena naknada po kreditima	(47.409)	(58.293)	(47.409)	(58.293)
Priznavanje modifikacijskog gubitka	(2.224)	-	(2.224)	-
	10.149.019	11.074.067	10.149.019	11.074.067
Rezerviranja za očekivane gubitke	(115.375)	(237.926)	(115.375)	(237.926)
	10.033.644	10.836.141	10.033.644	10.836.141

Prosječne kamatne stope na ukupne kredite financijskim institucijama, svedene na godišnju razinu, iskazane su u visini od 0,80% (1.1. do 30.6.2017. godine: 0,93%) odnosno na kredite po kreditnim programima HBOR-a bez rezerve likvidnosti u visini od 0,80% (1.1. do 30.6.2017. godine: 0,93%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 44.030 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 236.400 tisuća kuna). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u iznosu od 46.332 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine: 249.727 tisuća kuna).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	11.060.901	11.294.141	11.060.901	11.294.141
Državna trgovačka društva	962.216	1.260.227	962.216	1.260.227
Javni sektor	2.432.990	1.744.426	2.432.990	1.744.426
Strane pravne osobe	475.615	316.005	475.615	316.005
Neprofitne institucije	5.497	3.407	5.497	3.407
Ostali	622.785	653.179	622.785	653.179
Obračunata kamata	275.399	101.042	275.399	101.042
Odgođena naknada po kreditima	(102.322)	(113.501)	(102.322)	(113.501)
Priznavanje modifikacijskog dobitka	1.044	-	1.044	-
	15.734.125	15.258.926	15.734.125	15.258.926
Rezerviranja za očekivane gubitke	(3.464.244)	(2.875.303)	(3.464.244)	(2.875.303)
	12.269.881	12.383.623	12.269.881	12.383.623

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	2.579.501	2.579.501
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima	553.952	553.952
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima	(213.979)	(213.979)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(3.643)	(3.643)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(2.085)	(2.085)
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	2.085	2.085
Preuzimanje nekretnina	(284)	(284)
Otpis	(7.610)	(7.610)
Prodaja potraživanja	(31.636)	(31.636)
Prijenos na kredite financijskim institucijama	(998)	(998)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.875.303	2.875.303
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	717.902	717.902
Stanje 1. siječnja 2018. godine	3.593.205	3.593.205
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima	405.073	405.073
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima	(534.177)	(534.177)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(40)	(40)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(129.144)</i>	<i>(129.144)</i>
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(23.769)	(23.769)
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	40	40
Otpis	(1.383)	(1.383)
Donos sa kredita financijskim institucijama	18	18
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	25.688	25.688
Preuzimanje nekretnine	(826)	(826)
Vraćanje isključenih kamata u bilancu	415	415
Stanje 30. lipnja 2018. godine	3.464.244	3.464.244

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Izvještaju o dobiti i gubitku.

Ukupni efekt rezerviranja za POCl imovinu iznosi 25.629 tisuća kuna, a odnosi se na 24.797 tisuća kuna rezerviranja pri početnom priznavanju (bilješka 9. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja) i tečajne razlike po ovoj osnovi u iznosu od 832 tisuće kuna.

Krediti ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	4.182.841	4.546.833	4.182.841	4.546.833
Financiranje izvoza	5.205.255	5.274.935	5.205.255	5.274.935
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	3.484.187	3.392.439	3.484.187	3.392.439
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.943.210	2.010.315	1.943.210	2.010.315
Ostalo	744.511	46.863	744.511	46.863
Obračunata kamata	275.399	101.042	275.399	101.042
Odgođena naknada po kreditima	(102.322)	(113.501)	(102.322)	(113.501)
Priznavanje modifikacijskog dobitka	1.044	-	1.044	-
	15.734.125	15.258.926	15.734.125	15.258.926
Rezerviranja za očekivane gubitke	(3.464.244)	(2.875.303)	(3.464.244)	(2.875.303)
	12.269.881	12.383.623	12.269.881	12.383.623

Prosječne kamatne stope na kredite ostalim korisnicima, svedene na godišnju razinu, iskazane su u visini od 1,84% (1.1. do 30.6.2017. godine: 2,19%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Kredit:				
Mezzanine krediti	4.016	n/p	4.016	n/p
	4.016	n/p	4.016	n/p
Ulaganja u investicijske fondove:				
Udjeli u investicijskim fondovima	644.930	291	638.487	-
	644.930	291	638.487	-
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Dionice trgovačkih društava	12.787	n/p	12.787	n/p
	12.787	n/p	12.787	n/p
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice financijskih institucija	161	n/p	161	n/p
	161	n/p	161	n/p
	661.894	291	655.451	n/p

Dionice trgovačkih društava odnose se na dionice društava Vinka d.d. za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., Rijeka. Dionice su stečene u okviru mjera restrukturiranja ovih društava, a u zamjenu za dio plasmana.

Udjel HBOR-a u temeljnom kapitalu društva Vinka d.d. iznosi 0,9365%. Dionice društva Vinka d.d., Vinkovci (LPVC-R-B) ne kotiraju i fer vrijednost iznosi 0 tisuća kuna (31.12.2017.: 0 tisuća kuna; raspoređene u Imovini raspoloživoj za prodaju).

Udjel HBOR-a u temeljnom kapitalu Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., Rijeka iznosi 8,1321%. Dionice društva (VLEN-R-B) uvrštene su 2008. godine u redovnu kotaciju Zagrebačke burze te su u svibnju 2009. godine počele kotirati. Kotirana cijena dionica na dan 30. lipnja 2018. godine iznosi 9,35 kuna po dionici (31. prosinca 2017. godine: 13,86 kuna po dionici) te fer vrijednost iznosi 12.787 tisuća kuna (31.12.2017.: 18.951 tisuća kuna; raspoređene u Imovini raspoloživoj za prodaju).

Dionice financijskih institucija koje ne kotiraju odnose se na dionice Tržišta novca i iskazane su u iznosu od 161 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 161 tisuća kuna, raspoređene u Imovini raspoloživoj za prodaju).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	30.6.2018. 000 kuna	Grupa	30.6.2018. 000 kuna	Banka
		31.12.2017. 000 kuna		31.12.2017. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	995.346	n/p	957.188	n/p
Obveznice trgovačkih društava	770	n/p	-	n/p
Trezorski zapisi Ministarstva financija	2.062.575	n/p	2.062.575	n/p
Obračunata kamata	17.179	n/p	16.616	n/p
	3.075.870	n/p	3.036.379	n/p
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Obveznice trgovačkih društava	523	n/p	523	n/p
Obračunata kamata	198	n/p	198	n/p
	721	n/p	721	n/p
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnim pravnih osoba	34	n/p	34	n/p
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF	25.539	n/p	25.539	n/p
	25.573	n/p	25.573	n/p
	3.102.164	n/p	3.062.673	n/p

Promjene na rezerviranjima za kreditne gubitke po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a koji ne umanjuju knjigovodstvenu vrijednost imovine, mogu se prikazati kako slijedi:

	30.6.2018. 000 kuna	Grupa	30.6.2018. 000 kuna	Banka
		31.12.2017. 000 kuna		31.12.2017. 000 kuna
Stanje očekivanih kreditnih gubitaka 1. siječnja 2018. godine – priznavanje učinka MSFI 9 (bilješka 5)	4.288	n/p	3.997	n/p
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	2.784	n/p	2.784	n/p
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(1.602)	n/p	(1.602)	n/p
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>1.182</i>	<i>n/p</i>	<i>1.182</i>	<i>n/p</i>
Neto tečajne razlike	(27)	n/p	(27)	n/p
Stanje očekivanih kreditnih gubitaka u ostalim rezervama 30. lipnja 2018. godine	5.443	n/p	5.152	n/p

Neto tečajne razlike po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazane su unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

U nastavku se daje pregled ulaganja:

	Datum izdanja	Datum dospijeća	Kamatna stopa (%)	Grupa		Banka	
				30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
				000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:							
<i>Obveznice Republike Hrvatske s valutnom klauzulom:</i>							
RHMF-O-19BA	29.11.2004.	29.11.2019.	5,375	45.584	n/p	44.636	n/p
RHMF-O-227E	22.7.2011.	22.7.2022.	6,5	170.575	n/p	170.575	n/p
RHMF-O-247E	10.7.2013.	10.7.2024.	5,75	18.063	n/p	12.740	n/p
RHMF-O-203E	5.3.2010.	5.3.2020.	6,5	814	n/p	-	n/p
<i>Obveznice Republike Hrvatske u valuti:</i>							
XS0645940288	8.7.2011.	9.7.2018.	5,875	51.686	n/p	51.686	n/p
XS1117298916	11.3.2015.	11.3.2025.	3,0	55.126	n/p	55.126	n/p
<i>Obveznice Republike Hrvatske u kunama:</i>							
RHMF-O-187A	10.7.2013.	10.7.2018.	5,25	185.613	n/p	180.594	n/p
RHMF-O-203A	5.3.2010.	5.3.2020.	6,75	36.077	n/p	33.162	n/p
RHMF-O-257A	9.7.2015.	9.7.2025.	4,5	9.811	n/p	-	n/p
RHMF-O-26CA	14.12.2015.	14.12.2026.	4,25	44.321	n/p	35.107	n/p
RHMF-O-217A	8.7.2016.	8.7.2021.	2,75	209.265	n/p	207.131	n/p
RHMF-O-222A	7.2.2017.	7.2.2022.	2,25	73.233	n/p	73.233	n/p
RHMF-O-282A	7.2.2017.	7.2.2028.	2,875	12.499	n/p	10.519	n/p
RHMF-O-023BA	27.11.2017.	27.11.2023.	1,75	82.680	n/p	82.680	n/p
<i>Obveznice trgovačkih društava u kunama:</i>							
JDGL-O-20CA	21.12.2015.	21.12.2020.	5,81	770	n/p	-	n/p
Trezorski zapisi, kunski do 364 dana			0,086 - 0,292	1.767.539	n/p	1.767.539	n/p
Trezorski zapisi, devizni do 455 dana			0,082	295.035	n/p	295.035	n/p
Obračunata kamata				17.179	n/p	16.616	n/p
				3.075.870	n/p	3.036.379	n/p
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
<i>Obveznice trgovačkih društava s valutnom klauzulom:</i>							
LNGU-O-31AE	24.7.2015.	15.10.2031.	4,5	523	n/p	523	n/p
Obračunata kamata				198	n/p	198	n/p
				721	n/p	721	n/p
Vlasnički vrijednosni papiri:							
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>							
Dionice u devizama inozemnih pravnih osoba – SWIFT				34	n/p	34	n/p
Dionice u devizama inozemnih financijskih institucija - EIF				25.539	n/p	25.539	n/p
				25.573	n/p	25.573	n/p
				3.102.164	n/p	3.062.673	n/p

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	1.353	n/p	-	n/p
Obračunata kamata	13	n/p	-	n/p
	1.366	n/p	-	n/p
Rezerviranja za očekivane gubitke	(2)	n/p	-	n/p
	1.364	n/p	-	n/p

Promjene na rezerviranjima za dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018. godine – učinak MSFI 9 (bilješka 5)	2	n/p	-	n/p
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	-	n/p	-	n/p
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	-	n/p	-	n/p
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	-	n/p	-	n/p
Neto tečajne razlike	-	n/p	-	n/p
Stanje 30. lipnja 2018. godine	2	n/p	-	n/p

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-203E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 5. ožujka 2010. godine, s dospeljećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 30. lipnja 2018. godine iznose 455 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 467 tisuća kuna, raspoređene u Imovinu koja se drži do dospeljeca).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospeljećem nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 30. lipnja 2018. godine iznose 898 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 918 tisuća kuna, raspoređene u Imovinu koja se drži do dospeljeca).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Imovina raspoloživa za prodaju

U nastavku se daje pregled ulaganja u financijske instrumente na dan 31. prosinca 2017. godine, sukladno MRS-u 39, koja su se prema MSFI-ju 9 prerasporedila u Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	n/p	884.763	n/p	846.428
Obveznice financijskih institucija	n/p	-	n/p	-
Obveznice trgovačkih društava	n/p	770	n/p	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	n/p	1.583.313	n/p	1.583.313
Obračunata kamata	n/p	13.836	n/p	13.269
	n/p	2.482.682	n/p	2.443.010
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Obveznice trgovačkih društava	n/p	522	n/p	522
Obračunata kamata	n/p	167	n/p	167
	n/p	689	n/p	689
Vlasnički vrijednosni papiri:				
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Dionice trgovačkih društava	n/p	18.951	n/p	18.951
	n/p	18.951	n/p	18.951
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnih pravnih osoba	n/p	35	n/p	35
Dionice financijskih institucija	n/p	161	n/p	161
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	n/p	25.427	n/p	25.427
Dionice trgovačkih društava	n/p	16.725	n/p	16.725
Rezerviranja za očekivane gubitke	n/p	(16.725)	n/p	(16.725)
	n/p	25.623	n/p	25.623
Ulaganja u investicijske fondove:				
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	n/p	793.619	n/p	788.921
	n/p	793.619	n/p	788.921
Stanje 31. prosinca 2017. godine	n/p	3.321.564	n/p	3.277.194

18. Imovina koja se drži do dospelosti

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	n/p	1.385	n/p	-
Obračunata kamata	n/p	14	n/p	-
Stanje 30. lipnja 2018. godine	n/p	1.399	n/p	-

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	57.672	48.225	57.672	48.225
Rezerviranja za očekivane gubitke	(32.657)	(31.528)	(32.657)	(31.528)
	25.015	16.697	25.015	16.697

U izvještajnom razdoblju 2018. godine obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 8.268 tisuća kuna, nabavne vrijednosti 9.447 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 1.179 tisuća kuna, a odnosi se na zemljište u iznosu od 2.285 tisuća kuna, stambeni objekat u iznosu od 31 tisuću kuna i građevinske objekte u iznosu od 5.952 tisuća kuna (2017. godine obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 154 tisuća kuna, nabavne vrijednosti od 1.827 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 1.673 tisuća kuna, a odnosi se na zemljište).

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2018. godine nije bilo prodaje ove imovine (2017. godine obavljena je prodaja u iznosu sadašnje vrijednosti od 317 tisuća kuna, nabavne vrijednosti od 1.333 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 1.016 tisuća kuna a odnosi se na zemljište u iznosu od 27 tisuća kuna, građevinske objekte u iznosu od 26 tisuća kuna i stanove u iznosu od 264 tisuća kuna).

U 2017. godini je obavljen prijenos dugotrajne imovine namijenjene prodaji u najam na poziciju Ulaganja u nekretnine u visini od 1.807 tisuća kuna što je iskazano u okviru Ostale imovine, zbog nematerijalnog značaja. U izvještajnom razdoblju je na ovu imovinu obračunata amortizacija u visini od 32 tisuće kuna (u 2017. godini u visini od 64 tisuće kuna).

Fer vrijednost dugotrajne imovine namijenjene prodaji na početku izvještajnog razdoblja iznosila je 27.773 tisuća kuna, a na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 24.641 tisuća kuna.

Promjene na rezerviranjima za gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji mogu se prikazati:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	31.528	30.409	31.528	30.409
Povećanje rezerviranja za gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	-	711	-	711
Smanjenje rezerviranja za gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	(50)	(185)	(50)	(185)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(50)</i>	<i>526</i>	<i>(50)</i>	<i>526</i>
Isknjiženje ispravka vrijednosti zbog prodaje dugotrajne imovine namijenjene prodaji	-	(1.014)	-	(1.014)
Donos rezerviranja kod preuzimanja	-	1.607	-	1.607
Preuzimanje nekretnine	1.179	-	1.179	-
Stanje 30. lipnja 2018. godine	32.657	31.528	32.657	31.528

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Ostala imovina

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Potraživanja po naknadama	18.972	9.363	18.972	9.363
Ostala potraživanja	8.566	9.511	8.461	9.365
Unaprijed plaćeni troškovi	3.118	2.146	3.118	2.146
Obračunati prihodi	3.123	6.113	3.123	6.113
Potraživanja po premijama	1.016	6.318	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	708	583	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	271	259	-	-
Odgođena porezna imovina	325	231	-	-
Ostala imovina	1.607	1.684	1.607	1.685
	37.706	36.208	35.281	28.672
Rezerviranja za očekivane gubitke	(25.066)	(6.737)	(24.917)	(6.446)
Stanje 30. lipnja 2018. godine, umanjeno za rezerviranja	12.640	29.471	10.364	22.226

U nastavku se daje pregled pozicija koje su izložene kreditnom riziku:

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Potraživanja po naknadama	18.972	9.363	18.972	9.363
Ostala potraživanja	8.566	9.511	8.461	9.365
Potraživanja po premijama	1.016	6.318	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	708	583	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	271	259	-	-
Rezerviranja za očekivane gubitke	(25.066)	(6.737)	(24.917)	(6.446)
Podzbroj – imovina koja je izložena kreditnom riziku	4.467	19.297	2.516	12.282

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Ostala imovina (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po ostaloj imovini mogu se prikazati:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	4.541	4.537
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	2.756	2.399
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	(559)	(489)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(2)	(2)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	2	2
Otpis	(1)	(1)
Stanje 31. prosinca	6.737	6.446
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	6.664	6.641
Ostala usklađenja	(178)	-
Stanje 1. siječnja 2018. godine	13.223	13.087
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	14.985	14.892
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	(3.126)	(3.052)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(5)	-
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>11.854</i>	<i>11.840</i>
Otpis	(11)	(10)
Stanje 30. lipnja 2018. godine	25.066	24.917

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Obveze po kreditima

	Grupa		Banka	
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	15.399.788	13.378.057	15.399.788	13.378.057
Novi krediti	1.435.724	3.849.787	1.435.724	3.849.787
Povrat kredita	(1.501.702)	(1.729.575)	(1.501.702)	(1.729.575)
Neto gubitak od tečajnih razlika	(253.239)	(98.481)	(253.239)	(98.481)
	15.080.571	15.399.788	15.080.571	15.399.788
Obračunata kamata	59.395	63.737	59.395	63.737
Odgođena naknada	(72.409)	(75.644)	(72.409)	(75.644)
	15.067.557	15.387.881	15.067.557	15.387.881

Banka je podložna raznim financijskim klauzulama iz Ugovora. Na dan 30. lipnja 2018. godine Banka je bila u skladu sa svim zahtijevanim financijskim klauzulama iz Ugovora.

22. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

Grupa i Banka	Efektivna kamatna stopa	Fer	Knjigovodstvena	Fer	Knjigovodstvena
		vrijednost 30.6.2018. 000 kuna	vrijednost 30.6.2018. 000 kuna	vrijednost 31.12.2017. 000 kuna	vrijednost 31.12.2017. 000 kuna
Obveznice 150,0 milijuna eura	6,37	1.211.664	1.099.913	1.255.316	1.118.122
Obračunata kamata		-	9.644	-	43.909
Odgođena naknada		-	(264)	-	(332)
		1.211.664	1.109.293	1.255.316	1.161.699

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Ostale obveze

	30.6.2018.	Grupa	30.6.2018.	Banka
	000 kuna	31.12.2017.	000 kuna	31.12.2017.
		000 kuna		000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	266.155	314.271	266.155	314.271
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	115.316	107.262	115.316	107.262
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	161.064	64.360	161.064	64.360
Rezerviranja za ostale obveze	59.802	76.980	59.556	76.723
Obveze za isplatu plaća i naknada	7.238	6.997	7.081	6.660
Obveze prema dobavljačima	412	1.393	380	1.261
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	3.192	2.759	3.192	2.759
Prijenosne premije	3.115	2.925	-	-
Pričuve šteta	5.653	5.235	-	-
Pričuve za povratne premije	634	642	-	-
Obveze prema reosigurateljima	1.845	1.165	-	-
Odgođena porezna obveza	995	889	-	-
Ostale obveze	7.002	20.575	6.007	19.355
	632.423	605.453	618.751	592.651

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na preduglove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske. Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 114.857 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 107.262 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstva mora, prometa i infrastrukture - subvencija kamatnih stopa u iznosu od 148 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 0 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstva poljoprivrede - subvencija kamatnih stopa u iznosu od 148 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 0 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta - subvencija kamatnih stopa u iznosu od 148 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 0 tisuća kuna),
- Poduzetništvo mladih i/ili početnika - subvencija kamatnih stopa u iznosu od 15 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 0 tisuća kuna).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Ostale obveze (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa 000 kuna	Banka 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	75.103	75.103
Povećanje rezerviranja za gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	11.523	11.523
Smanjenje rezerviranja za gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(21.878)	(21.878)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(388)	(388)
Stanje 31. prosinca 2017. godine - Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	64.360	64.360
Učinak MSFI-ja 9 (bilješka 5)	(15.013)	(15.013)
Stanje 1. siječnja 2018. godine	49.347	49.347
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	184.512	184.512
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(73.225)	(73.225)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>111.287</i>	<i>111.287</i>
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	430	430
Stanje 30. lipnja 2018. godine - Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	161.064	161.064
Stanje 1. siječnja 2018. godine - Rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	76.980	76.723
Povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	6.405	6.405
Smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	(23.583)	(23.572)
<i>Ukupno rezerviranja kroz Izvještaj o dobiti i gubitku (bilješka 9)</i>	<i>(17.178)</i>	<i>(17.167)</i>
Stanje 30. lipnja 2018. godine - Rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	59.802	59.556

Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazana je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Izvještaju o dobiti i gubitku.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja Grupa HBOR zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenta.

Grupa i Banka

	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna
Izdane garancije u kunama	19.988	34.338
Izdane garancije u devizama	2.152.812	2.475.971
Otvoreni akreditivi u devizama	11.472	-
Preuzete obveze po kreditima	3.518.257	3.021.163
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	47.229	48.087
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	339
	<u>5.750.097</u>	<u>5.579.898</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(161.064)	(64.360)
	<u>5.589.033</u>	<u>5.515.538</u>

Garancije i akreditivi

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Ali, budući da su sve iskazane izdane garancije nefinancijske, odnosno činidbene, ne mjere se po MSFI-ju 9, već po MRS-u 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina.

Garancije Banke su 82% pokrivene jamstvima, depozitima i bankarskim garancijama ili je za iste obvezu namirenja preuzela Republika Hrvatska. Akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima.

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni korištenja, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom.

Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika. Banka prati rokove dospijea ugovorenih preuzetih obveza.

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze odnose se na obvezu HBOR-a temeljem Sporazuma zaključenog 24. siječnja 2014. godine sa HBOR – Osiguranjem izvoza, koji obavlja poslove u ime i za račun Republike Hrvatske. HBOR će temeljem ovog Sporazuma u slučaju unovčenja preuzete nekretnine te po regresnoj naplati dužnika u predstečajnoj nagodbi, uz ispunjenje određenih uvjeta, uplatiti naplaćena sredstva u Garantni fond Osiguranja izvoza.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima nad kojima Republika Hrvatska ima kontrolni utjecaj.

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine, imovina i obveze te prihodi i rashodi za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. i od 1.1. do 30.6.2017. godine koji proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

Grupa	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
	30.6.2018. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Vlasnik	4.318.232	210.336	3.059.698	185.536
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.146.236	39.704	1.076.606	30.358
Državna trgovačka društva	1.128.287	-	1.354.828	1
Pridružena društva	49	-	1	-
Ključni članovi rukovodstva	4.716	725	5.073	587
Ukupno	6.597.520	250.765	5.496.206	216.482

Grupa	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	1.1. - 30.6. 2018. 000 kuna	1.1. - 30.6. 2018. 000 kuna	1.1. - 30.6. 2017. 000 kuna	1.1. - 30.6. 2017. 000 kuna
Vlasnik	28.434	6.200	39.347	136
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	133.641	529	11.717	160
Državna trgovačka društva	32.488	59.824	30.535	2.322
Pridružena društva	9	3	3.668	-
Ključni članovi rukovodstva	76	4.386	66	4.509
Ukupno	194.648	70.942	85.333	7.127

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

a) Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Banka	Imovina 30.6.2018. 000 kuna	Obveze 30.6.2018. 000 kuna	Imovina 31.12.2017. 000 kuna	Obveze 31.12.2017. 000 kuna
Vlasnik	4.318.232	210.336	3.059.698	185.536
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.105.880	39.419	1.032.525	30.199
Državna trgovačka društva	1.128.286	-	1.354.442	-
Ovisna društva	36.124	-	36.124	-
Pridružena društva	49	-	1	-
Ključni članovi rukovodstva	4.525	649	4.844	552
Ukupno	6.593.096	250.404	5.487.634	216.287

Banka	Prihodi 1.1. - 30.6. 2018. 000 kuna	Rashodi 1.1. - 30.6. 2018. 000 kuna	Prihodi 1.1. - 30.6. 2017. 000 kuna	Rashodi 1.1. - 30.6. 2017. 000 kuna
Vlasnik	28.434	6.200	39.347	136
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	132.756	268	11.561	25
Državna trgovačka društva	32.488	59.784	30.524	2.281
Ovisna društva	-	-	-	-
Pridružena društva	9	3	3.668	-
Ključni članovi rukovodstva	71	3.898	62	4.090
Ukupno	193.758	70.153	85.162	6.532

Imovina sadrži kredite ostalim korisnicima, dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima, obveze za plaće ključnih članova rukovodstva te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata, naknada te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja. Rashodi sadrže rashode za plaće ključnih članova rukovodstva, gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

b) Primljeni instrumenti osiguranja

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Republika Hrvatska	4.088.174	4.235.919	4.005.654	4.138.695
Državne agencije	526.045	573.727	526.045	573.727
Ukupno	4.614.219	4.809.646	4.531.699	4.712.422

Primljeni instrumenti osiguranja odnose se na prvorazredne instrumente osiguranja zaprimljene u svrhu osiguranja plasmana Banke, a čine ih: jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika te zakonska jamstva u slučaju kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamči Republika Hrvatska ili druga državna tijela.

HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske izdaje police reosiguranja odnosno pokriva razmjerni dio (kvotno reosiguranje) političkih i komercijalnih rizika kod izvoznih kredita i potraživanja nastalih prilikom izvoza roba i usluga. Reosiguratelj pokriva sve neutržive (netržišne) rizike koje je preuzeo Osiguratelj odnosno Hrvatsko kreditno osiguranje, dioničko društvo za osiguranje u rasponu od 30% do 90% osigurane svote.

c) Plaće ključnih članova rukovodstva

Plaće uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minuli rad te isplate prema ugovorima. Iznos plaće za Grupu u izvještajnom razdoblju iznosi 4.296 tisuća kuna (1.1. do 30.6.2017. godine: 4.300 tisuća kuna), a za Banku iznosi 3.838 tisuća kuna (1.1. do 30.6.2017. godine: 4.010 tisuća kuna).

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora za Grupu u izvještajnom razdoblju iznose 90 tisuća kuna (1.1. do 30.6.2017. godine: 209 tisuća kuna), a za Banku iznose 60 tisuća kuna (1.1. do 30.6.2017. godine: 80 tisuća kuna).

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Grupa je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Grupa u procesu upravljanja rizicima utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima, odgovarajućim internim aktima i primjerenom organizacijskom strukturom osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima.

Najznačajniji rizici kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u knjizi banke, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja temeljem politika, pravilnika, procedura, metodologija i sustava limita te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i odbora za upravljanje rizicima.

Grupa provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se kontinuirano razvijaju sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

26.1. Pregled najvažnijih rizika

Kreditni rizik

Grupa kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika, pravilnika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik u knjizi banke

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Grupa osigurava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom u knjizi banke. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Grupe u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integriran i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Grupa je uspostavila sustav limita te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Grupa prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Grupa nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Praćenje rizika likvidnosti Grupa provodi i kroz analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Pravilnikom o upravljanju rizikom likvidnosti utvrđeni su i signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik u knjizi banke

Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Grupe utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Grupa provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni se jaz izražuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i prikazuje osjetljivost Grupe na promjene kamatnih stopa. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Grupa prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, Grupa za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika koristi i VaR model kao pomoćni model te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

Grupa ima uspostavljen okvir za upravljanje operativnim rizikom koji je u značajnoj mjeri usklađen sa regulativom HNB-a primjenjivoj na poslovanje Banke i dobrim bankarskim praksama u dijelu upravljanja rizicima, koji je uveden 2012. godine.

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su Politikom upravljanja operativnim rizikom kao krovnim aktom, kojom je uspostavljena struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik te uspostavljen sustav izvještavanja.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom čiji je cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja HBOR-a.

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Rizik eksternalizacije

Grupa upravlja rizikom eksternalizacije temeljem internih akata usklađenih s regulativom HNB-a primjenjivom na Grupu kao posebnu financijsku instituciju. Internim aktima kojima je propisano upravljanje ovim rizikom utvrđeni su postupci provođenja eksternaliziranih aktivnosti, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika na najmanju mjeru.

Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Uprava i Nadzorni odbor Banke.

26.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Grupi. Nadzorni odbor donosi Strategiju upravljanja rizicima HBOR-a kojom se uspostavljaju osnovna načela i standardi upravljanja rizicima te se definira sklonost preuzimanju rizika.

Uprava Banke odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za potrebu ostvarenja svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja za upravljanje rizicima delegirala na četiri odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom sukladno odredbama: Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti, Procedura upravljanja valutnim rizikom, Procedura upravljanja kamatnim rizikom, Politika upravljanja aktivom i pasivom te ostalih akata Banke kojima je regulirano ovo područje,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Pravilnika o upravljanju kreditnim rizikom, metodologija, pravilnika i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik,
- **Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a** – upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije,
- **Odbor za upravljanje poslovnim promjenama** – upravlja poslovnim promjenama (koordinacija postupaka predlaganja, odobravanja, praćenja i uvođenja poslovnih promjena) s ciljem smanjenja rizika pri uvođenju poslovnih promjena.

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima ustrojeno je kao funkcionalno i organizacijski odvojena i neovisna organizacijska jedinica za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je Grupa u svom poslovanju izložena.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima (nastavak)

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima (nastavak)

Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem pravilnika, procedura i metodologija za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita izloženosti, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke, europske regulative i Bazelskog odbora primjenjivim na Banku kao posebnu financijsku instituciju.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika Grupa uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Grupe kao posebne financijske institucije. Rezultati procjene odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja otpornosti na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom.

Nadležna tijela sustavno su izvještavana o: kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti regulatornog kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, potencijalnim gubicima po značajnijim valutama, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane financijskih institucija i sl. Dinamika izvještavanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisani su internim aktima Grupe.

26.3. Kreditni rizik

Grupa kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i pravilnika o upravljanju ovim rizikom u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Grupe i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom – Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Pravilnik o upravljanju kreditnim rizikom je sveobuhvatan dokument koji obuhvaća i metodologije, namijenjene ocjeni poslovanja različitih ciljanih skupina klijenata.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

U slučaju izravnog kreditiranja, Grupa se za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 1.500 tisuća kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 1.500 tisuća kuna). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži pet modela bodovanja: plasmani do 300 tisuća kuna za trgovačka društva, obrtnike i poljoprivrednike, plasmani početnicima do 300 tisuća kuna, plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna za trgovačka društva, plasmani početnicima od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna i plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća za sve ostale poduzetnike.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga se koristi za ocjenu rizika klijenata koji pripadaju portfelju individualno značajnih klijenata odnosno za kredite iznad 1.500 tisuća kuna. Ocjena rizika može biti sadržana u ocjeni kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni uspješnosti investicijskog projekta i ocjeni kreditne sposobnosti klijenta s analizom budućeg poslovanja.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Grupa dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka i leasing društava pri čemu se za ocjenu banaka primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka, a za ocjenu leasing društava Metodologija za ocjenu i odabir leasing društava. Radi lakše dostupnosti sredstava HBOR-a, dio svojih plasmana Grupa plasira po modelu podjele rizika prema kojem u financiranju klijenata sudjeluje poslovna banka i HBOR u unaprijed dogovorenim omjerima financiranja.

Grupa kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsko ulaganje. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Grupi sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Grupa stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Grupa pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Grupe.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom. Utvrđeni su limiti velike izloženosti i maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama.

26.3.1. Rizik povezan s kreditnim odobrenjima

Klijentima banke omogućeno je izdavanje garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića (pokriće je moguće i iz kredita), po identičnoj proceduri koja je propisana za izravne klijente kod odobravanja kredita.

Sve garancije prate se prema rokovima važnosti, a akreditivi s odgođenim polaganjem pokrića prema dospijecima. Ukoliko dođe do poziva za plaćanje Grupa je obvezna izvršiti plaćanje u ime klijenta. Takve obveze Grupu izlažu rizicima koji su slični kreditnima, a umanjuju se istim postupcima koji se primjenjuju na kredite.

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.)

Umanjenje vrijednosti formira se u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9, aktima HNB-a primjenjivim na HBOR i pravilnicima i metodologijama rada Grupe.

S obzirom na procijenjenu razinu kreditnog rizika te način izračuna očekivanih kreditnih gubitaka, klijenti se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

- 1. stupanj - obuhvaća sve klijente niskog kreditnog rizika i klijente kod kojih je procijenjeno da nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika,
- 2. stupanj - obuhvaća sve klijenata kod kojeg je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja,
- 3. stupanj - obuhvaća klijente u statusu neispunjavanja obveza odnosno klijente kod kojih postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti te kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired asset, POCI).

Tijekom ugovornog odnosa s klijentom procjenjuje se razina očekivanih kreditnih gubitaka klijenta. Procjena se provodi praćenjem sljedeća tri kriterija:

- kreditne sposobnosti dužnika
- urednosti podmirivanja obveza i
- kvalitete instrumenata osiguranja.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjena vrijednosti (Metodologija za umanjene vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

Za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa procjenjuje se kreditna sposobnost dužnika s ciljem utvrđivanja moguće promjene financijskog položaja klijenta (dužnika) odnosno vjerojatnosti pogoršanja njegove kreditne sposobnosti. Kod utvrđivanja kreditne sposobnosti klijenta uzima se u obzir i grupa povezanih osoba zbog efekta zaraze odnosno mogućnosti prelijevanja rizika između povezanih osoba, odnosno kreditna sposobnost klijenta se prati putem:

- promjene financijskog rejtinga klijenta i s njim povezanih osoba,
- kriterija kojima je svrha utvrđivanje financijskih poteškoća klijenta,
- kriterija s Liste za pojačano praćenje klijenta te
- kriterija za uočavanje povećanog kreditnog rizika.

Klijent se smatra urednim ukoliko sve svoje obveze podmiruje u cijelosti (glavnica, kamate, provizije, naknade i druge troškove) u ugovorenim iznosima i ugovorenim rokovima dospijeca pri čemu se svi plasmani i izvanbilančne obveze jednog klijenta promatraju kao jedan.

Procjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti i procjeni visine i rokova naplativosti.

26.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka)

Status neispunjenja obveza pojedinog klijenta je nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- ocjenjuje se vjerojatnim da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema HBOR-u ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz instrumenata osiguranja,
- klijent više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi. Prag značajnosti iznosi 1.750 kuna, a računa se na nivou klijenta, zbrajanjem dospjelih obveza po svim plasmanima klijenta.

Pri procjeni vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uzimaju se u obzir sljedeći elementi:

- priznato je umanjene vrijednosti za kreditne gubitke zbog uočenoga značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika,
- prodaja kreditne izloženosti uz značajan ekonomski gubitak,
- reprogramiranje ili restrukturiranje kreditne izloženosti zbog financijskih poteškoća dužnika,
- stečajni ili sličan postupak (PSN, likvidacija) nad dužnikom,
- imenovana posebna uprava, ukinuto odobrenje za rad, pokrenute mjere rane intervencije,
- otkaz ugovora.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

26.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka) (nastavak)

Osim navedenog, prilikom utvrđivanja statusa neispunjenja obveza uzimaju se u obzir i odnosi unutar grupe povezanih osoba ako postoji status neispunjavanja obveza kod jednog dužnika unutar grupe povezanih osoba koji dovodi do učinka širenja statusa neispunjavanja obveza na druge subjekte unutar te grupe.

Svi financijski instrumenti klijenta u statusu neispunjenja obveza se klasificiraju u 3. stupanj.

Plasmani klijentima u statusu neispunjenja obveza zbog materijalnog kašnjenja u plaćanju obveza preko 90 dana mogu se klasificirati u ozdravljene/rehabilitirane ukoliko je prošlo 150 dana od trenutka ne postojanja okidača za status neispunjenja obveza. U razdoblju kušnje od 150 dana klijent ne smije kasniti u plaćanju obveza preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu.

Po proteku 150 dana ozdravljenim klijentima se smatraju samo klijenti za koje je utvrđeno da nisu u finacijskim poteškoćama. Ako postoje naznake ponovnog ulaska u status neispunjenja obveza, status se ne mijenja sve do stvarnog i trajnog poboljšanja kreditne kvalitete klijenta.

Restrukturirane izloženosti kojima su uzrok financijske poteškoće i problemi u otplati se mogu klasificirati kao ozdravljene/rehabilitirane nakon dvije godine od posljednjeg među događajima:

- od dana restrukturiranja,
- od datuma dodjele statusa neispunjenja obveza,
- od proteka počeka ukoliko je odobren u sklopu restrukturiranja.

Tijekom razdoblja kušnje od dvije godine u izloženosti u statusu ispunjavanja obveza se mogu klasificirati izloženosti kojima su ispunjeni svi sljedeći uvjeti :

- dužnik je uredno platio po dospelju najmanje iznos restrukturiranih obveza u visini dospjelih u trenutku provedbe restrukturiranja,
- dužnik je redovito plaćao dospjele obveze u skladu s planom otplate (ili uz kašnjenje do 30 dana),
- nema vjerojatnosti stupanja u status neispunjenja obveza,
- nema dospjelih nepodmirenih obveza nakon restrukturiranja,
- nema sumnje da dužnik neće plaćati i nadalje svoje obveze po dospelju,

Svi ovi uvjeti trebaju biti zadovoljeni i za nove plasmane istom klijentu. Reklasificirati se u ozdravljene mogu samo plasmani klijentu koji nije u finacijskim poteškoćama.

Financijski instrumenti rehabilitiranih/ozdravljenih klijenata se nakon ispunjenja svih uvjeta iz razdoblja kušnje mogu ponovo klasificirati u 1. stupanj.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

26.3.2.2. Bančin postupak procjene internog rejtinga i vjerojatnosti neispunjenja ugovornih obveza (PD)

Za modeliranje PD-ja koristi se pristup temeljen na TTC (engl. Through-the-Cycle) migracijskim matricama za izloženosti u homogenim skupinama izravnih korisnika i ostalo. Definirane su rizične skupine (eng. bucket) te se provodi analiza kretanja izloženosti između navedenih skupina.

Za navedene izloženosti, rizične skupine su definirane temeljem dana kašnjenja i statusa restrukturiranih izloženosti. Modeliranju PD-ja prethodi prikupljanje podataka za prethodno 5-godišnje razdoblje.

Pri modeliranju PD-ja, analizira se kretanje izloženosti između sljedećih skupina:

- od 0 do 30 dana kašnjenja - skupina 1,
- od 31 do 90 dana kašnjenja - skupina 2,
- više od 90 dana kašnjenja i restrukturiranje – događaj statusa neispunjenja obveza (defaulta).

Temeljem matrica kretanja izloženosti iz skupine u skupinu, izračunava se 12-mjesečna vrijednost PD-ja. Daljnjim množenjem matrica izračunavaju se granične vrijednosti PD-ja putem kojih se kreira vektor. Vektor graničnih vrijednosti PD-ja predstavlja osnovu pomoću koje se izračunava vrijednost cjeloživotnog PD-ja. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja ovisi o tenoru, odnosno preostalom razdoblju do dospijea pojedine izloženost.

Pristup temeljen na vanjskom rejtingu koji objavljuju vanjske kreditne rejting agencije korišten je prilikom izračuna PD-ja za izloženosti iz homogenih skupina financijske institucije te središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava.

Za izloženosti prema domaćim financijskim institucijama, obzirom da ne postoji vanjski rejting za sve financijske institucije u portfelju Grupe, postojeći interni rejtingi domaćih financijskih institucija mapirani su na vanjski rejting pri čemu se kao polazna točka mapiranja koristi financijska institucija koja ima vanjski rejting, slijedom čega je interni rejting u Grupi izjednačen s rejtingom S&P-a "BB". Time je utvrđena gornja granica za domaće financijske institucije na razini rejtinga države. Distribucija vrijednosti PD-ja za preostale interne rejtinge određuje se metodom linearne interpolacije.

Za izloženosti prema inozemnim financijskim institucijama koriste se rejtingi vanjskih kreditnih rejting agencija i sukladno tome primjenjuje odgovarajuća vrijednost PD-ja iz njihovih matrica, a ako nema onda se koristi interni rejting, odnosno primjenjuju se pravila istovjetna domaćim financijskim institucijama.

Vrijednost 12-mjesečnog PD-ja procjenjuje se množenjem TTC matrice sa samom sobom. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja predstavlja kumulativnu vrijednost graničnih vrijednosti PD-ja, odnosno zbroj graničnih vrijednosti PD-ja, ovisno o tenoru izloženosti.

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

26.3.2.3. Izloženost u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za potrebe modeliranja izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Exposure at Default, dalje: EAD), odnosno za potrebe izračuna kreditnog konverzijskog parametra (dalje: CCF, eng. Credit Conversion Factor) i omjera prijevremene otplate, razmatraju se podaci za proteklo petogodišnje razdoblje.

Temeljem navedenih povijesnih podataka utvrđen je omjer prijevremene naplate približno jednak nuli te kreditni konverzijski faktor jednak 1.

EAD se izračunava za svaki ugovor. Dva su pristupa izračunu EAD-a:

- ukoliko za izloženost postoji plan otplate - temeljem novčanog toka iz plana otplate,
- ukoliko za izloženost ne postoji plan otplate - temeljem iznosa izloženosti na izvještajni datum.

Za izloženosti klasificirane u 1. stupanj rizika te za dospjele izloženosti EAD je jednak trenutnoj izloženost.

Za nedospjele izloženosti, cjeloživotni EAD se izračunava temeljem plana otplate, uvažavajući iznose i razdoblje dospjeća, a maksimalno do posljednjeg datuma dospjeća izloženosti (tenora).

26.3.2.4. Gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za skupine izravnih korisnika i ostalo, gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Loss Given Default, dalje: LGD) se procjenjuje temeljem transakcija nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza klijenta. Svaka se transakcija diskontira na datum nastanka statusa neispunjenja obveza odgovarajućom diskontnom stopom, a diskontni faktor ovisi o proteklom vremenu. Pojedinačnoj izloženosti se pribrajaju sva povećanja nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza. Rezultat navedenog izračuna je stopa naplate za svaku izloženost u nekoj homogenoj skupini, a ukupnu stopu naplate za pojedinu homogenu skupinu čini težinski prosjek stopa naplate svih pojedinačnih izloženosti.

U izračun LGD-a također je uzeta u obzir i vjerojatnost izlaska iz statusa neispunjenja obveza.

Kao podloga za određivanje LGD-a za skupine središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava i financijske institucije koristi se izvještaj vanjskih kreditnih rejting agencija. U godišnjim izvještajima o stopama nastanka statusa neispunjenja obveza i naplate, kreditne rejting agencije objavljuju i povijesne i tržišne stope naplate. Tržišna stopa naplate je tržišna cijena obveznice u odnosu na njezinu vrijednost neposredno prije defaulta ili u trenutku defaulta obveznice. Temeljem tržišnih stopa naplate za neosigurani nadređeni dug („senior unsecured debt“), određuje se stopa naplate ponderirana izdavateljem obveznica (eng. issuer-weighted recovery rate).

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

26.3.2.5. Značajno povećanje kreditnog rizika

U svrhu utvrđivanja povećanog kreditnog rizika kontinuirano, a najmanje jednom godišnje prate se promjene za sve klijente Grupe. Svi plasmani klijentu kod kojeg je utvrđen povećan kreditni rizik ili u slučaju individualno značajnih klijenata čija je izloženost iznad 1.500 tisuća kuna a nalaze se na Listi za pojačano praćenje, na slijedeći izvještajni datum se svi financijski instrumenti klijenta povećanog kreditnog rizika klasificiraju u 2. stupanj temeljem uočenih kriterija kao na primjer:

- klijentovo kašnjenje u podmirenju bilo koje značajne dospelje obveze prema HBOR-u duže od 30 dana (a kraće od 90 dana),
- klijent je u financijskim poteškoćama, ali nije u statusu neispunjenja obveza,
- pogoršanje rejtinga, nizak kreditni rejting klijenta,
- nepoštivanje ugovornih odredbi
- gubitak ključnih kupaca ili dobavljača
- i sl.

Izlazak iz statusa povećanog kreditnog rizika uvjetovan je nepostojanjem svih kriterija koji su svrstali klijenta u predmetni status po njegovom događaju, a provjera svih pokazatelja provodi se najmanje jednom godišnje u okviru godišnjeg praćenja klijenta. Deaktiviranje dijela pokazatelja moguće je provesti nakon šest mjeseci. Pokazatelji povećanog kreditnog rizika su aktivni godinu dana, nakon čega ih je potrebno provjeriti te temeljem rezultata praćenja ponovo aktivirati odnosno deaktivirati. Rezultat promjene je reklasifikacija financijskih instrumenata klijenta u 1. stupanj odnosno njihovim ostankom u 2. stupnju.

Financijski instrumenti klijenta s investicijskim rejtingom vanjskih kreditnih rejting agencija smatraju se financijskim instrumentima niskog kreditnog rizika. Sve izloženosti prema Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), HNB-u, Europskoj investicijskoj banci (EIB) te ostalim razvojnim bankama smatraju se također financijskim instrumentima klijenata niskog kreditnog rizika. Financijski instrumenti klijenata niskog kreditnog rizika se uvijek raspoređuju u 1. stupanj.

26.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi

Kreditni rizik se procjenjuje na skupnoj osnovi za sve klijente klasificirane u 1. i 2. stupanj rizika te za klijente u 3. stupnju rizika koji pripadaju portfelju malih kredita. Klijenti koji pripadaju portfelju malih kredita su klijenti prema kojima je HBOR izložen u bruto iznosu jednakom ili manjem od 1.500 tisuća kuna.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (Metodologija za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata u primjeni od 1. siječnja 2018.) (nastavak)

26.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi (nastavak)

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezervacija za umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi, financijski instrumenti su grupirani u sljedeće skupine, i to na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika, radi lakše procjene značajnog povećanja kreditnog rizika:

- financijske institucije,
- središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava,
- izravni korisnici – veliki,
- izravni korisnici – mali i srednji,
- izravni korisnici – mikro,
- izravni korisnici – stanovništvo,
- ostalo.

Grupiranjem financijskih instrumenata u homogene skupine se osigurava da se u slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika ispuni cilj priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka tijekom cijelog vijeka trajanja financijskog instrumenta, čak i ako dokaz takvog značajnog povećanja kreditnog rizika još uvijek nije dostupan na razini pojedinog instrumenta.

26.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD

Prilikom uključivanja informacija o budućnosti, koriste se dostupni izvori (HNB, DZS) o makroekonomskim uvjetima kako bi se projicirao njihov utjecaj na sadašnju vrijednost rizičnih parametara.

Temeljem povijesne analize utjecaja makroekonomskih uvjeta i dostupnim makroekonomskim prognozama, utvrđuje se potencijalni utjecaj budućeg kretanja makroekonomskih uvjeta na vrijednost rizičnih parametara koristeći scenarije s pripadajućim vjerojatnostima nastanka pojedinog scenarija.

Kod procjene očekivanih kreditnih gubitaka primjenom ranijih iskustava o kreditnim gubicima, podaci o ranijim stopama kreditnog gubitka se primijenjuju na formirane homogene skupine, a primjenom određene metode omogućeno je povezivanje pojedine skupine financijskih instrumenata s podacima o ranijem iskustvu o kreditnim gubicima u skupinama financijskih instrumenata sličnih karakteristika kreditnog rizika, kao i s važnim odgovarajućim podacima koji odražavaju postojeće stanje.

Očekivani kreditni gubici odražavaju očekivanja Grupe u pogledu kreditnih gubitaka. Međutim, kada pri procjeni očekivanih kreditnih gubitaka razmatra sve razumne i pouzdane podatke koji su dostupni bez nepotrebnih troškova i napora, Grupa razmatra i odgovarajuće tržišne podatke o kreditnom riziku određenog financijskog instrumenta ili sličnih financijskih instrumenata.

Grupa za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi veći broj makroekonomskih uvjeta od kojih su za dva utvrđene korelacije PD-jeva po pojedinim homogenim skupinama: društveni bruto proizvod i tečaj.

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD (nastavak)

Kako bi se odredio utjecaj budućih makroekonomskih uvjeta na očekivane kreditne gubitke, putem analize na temelju povijesnih podataka, utvrđuje se veza između makroekonomskih uvjeta i PD-ja. Nakon toga, procjenjuje se utjecaj makroekonomskih prognoza na vrijednosti PD-ja i računa se koeficijent pomoću kojeg se korigira procijenjena vrijednost PD-ja u dva scenarija, optimistični i pesimistični.

26.3.4. Kvantitativna analiza pouzdanosti informacija koje se koriste za izračun rezervacije za ECL

Za primjenu makroekonomskih faktora Banka koristi metodologiju sa nivoom pouzdanosti od 90%.

26.3.5. Pregled modificiranih i restrukturiranih kredita

Modifikacija se smatra svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova od financijske imovine.

Izmjena uvjeta po plasmanu obuhvaća promjene određenih ugovorom definiranih uvjeta najčešće radi prilagodbe promjenama u provedbi investicije, a moguće i tijekom otplate, koje nisu uzrokovane financijskim poteškoćama klijenta. Najčešće bi izmijenjeni uvjeti bili prihvaćeni kod odobrenja da su bili poznati ili su rezultat okolnosti koje nisu pod kontrolom klijenta.

Sve promjene ugovornih obveza kojima se čini ustupak klijentu, a koji je u financijskim poteškoćama smatraju se reprogramom ili restrukturiranjem. Ustupak se može odnositi na bilo koju od sljedećih mjera:

- izmjena ranijih uvjeta ugovora za koje se smatra da ih klijent ne može ispuniti a dovode do gubitka njegove sposobnosti podmirivanja obveza i koji ne bi bili odobreni da dužnik nema financijske poteškoće (npr. smanjenje kamatne stope, smanjenje ili otpis kamatnog prihoda, promjena visine glavnice, promjena tj. produženje rokova otplate i sl.)
- potpuno ili djelomično refinanciranje plasmana koje ne bi bilo odobreno da dužnik nema financijske poteškoće.

Dokaz o ustupku uključuje sljedeće:

- razliku u korist klijenta između izmijenjenih uvjeta ugovora i ranijih uvjeta ugovora,
- uvrštenje povoljnijih uvjeta u izmijenjeni ugovor u odnosu na uvjete koje bi mogli postići drugi dužnici sa sličnim profilom rizičnosti u portfelju Banke.

Reprogramom se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog privremenih financijskih poteškoća klijenta. Restrukturiranjem se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog značajnih financijskih poteškoća klijenta, kojemu je potrebno financijsko, poslovno i operativno restrukturiranje, odnosno klijentu koji se već nalazi u statusu neispunjenja obveza.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.6. Analiza koncentracije rizika

Grupa kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na potpomognuta područja. Kreditni rizik rasprostranjen je po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Grupa nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim programima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Grupa stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku Grupe i Banke na 30. lipnja 2018. godine iznosi 2.258.640 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 2.536.756 tisuća kuna), bez uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja.

Banka kao posebna financijska institucija provodi svoju razvojnu ulogu odobravajući plasmane krajnjim korisnicima kredita putem financijskih institucija s kojima ima sklopljene ugovore o poslovnoj suradnji. Obzirom da je visina izloženosti prema pojedinim financijskim institucijama dosegla najveću dopuštenu izloženost, Banka, kako bi i dalje uspješno provodila svoju razvojnu ulogu i omogućila što većem broju korisnika dostupnost kredita, ima odobrenje od Nadzornog odbora za povećanje izloženosti prema bankama i s njima povezanim osobama koje sukladno internoj metodologiji Banke imaju visoki rejting. Visina izloženosti održava se korištenjem raspoloživih instrumenata i tehnika za smanjenje izloženosti HBOR-a prema bankama.

Ovo povećanje izloženosti sukladno odobrenju Nadzornog odbora Banka je koristila za daljnju poslovnu aktivnost s dvjema bankama.

26.3.7. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti)

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Grupe moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Plasmani malih izloženosti moraju biti osigurani barem jednim obveznim instrumentom osiguranja. Izbor prihvatljivih instrumenata osiguranja ne ovisi samo o postignutom omjeru osiguranja nego i o utvrđenim rizicima, pri čemu prednost imaju brže utrživi i vrjedniji instrumenti osiguranja.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.7. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenjuju se samo prihvatljivi, dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLPS), jamstvom HAMAG-BICRO-a, policom osiguranja kredita i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLPS ili druga državna tijela.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Grupa odobrava putem financijskih institucija. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem financijskih institucija Grupa uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka i leasing društava. Financijska institucija ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da financijske institucije snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena im je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita/leasinga.

Kod odobrenja kredita putem poslovnih banaka, ovisno o njezinom internom rejtingu, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

26.3.7. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani prijenosom vlasništva ili hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Grupa pribavlja jamstvo Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Grupa je ovlaštena izvršiti verifikaciju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Grupa je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,3, osim kod ulaganja na otocima, potpomognutim područjima gdje je taj omjer 1:1,2. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2. Za slučaj predlaganja nižeg omjera vrijednosti osiguranja od propisanog, obrazlažu se razlozi i opravdanosti odstupanja od propisanog.

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja ponovnom procjenom ili potvrdom/verifikacijom vrijednosti. Praćenje vrijednosti založene nekretnine obavlja se za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine svake tri godine. Banka ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- financijski nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja zatim iz prvorazrednih bezuvjetnih na prvi poziv naplativih instrumenata, a zatim iz zaloge ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući i njihovo preuzimanje u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

Kod modela podjele rizika, osiguranje se provodi ovisno o modelu:

- poslovna banka - sukladno vlastitim internim aktima i dobrim bankarskim praksama te se ne primjenjuju akti HBOR-a i njima propisani omjeri osiguranja,
- ili poslovna banka i HBOR - svaka za svoj dio kredita provodi osiguranje sukladno vlastitim aktima odlukama i/ili procedurama.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama izvještaja o financijskom položaju i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

	Grupa		Banka	
	Najveća izloženost	Najveća izloženost	Najveća izloženost	Najveća izloženost
	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	818.190	1.403.664	810.308	1.401.130
Depoziti kod drugih banaka	14.569	29.138	14.569	29.138
Kreditni financijskim institucijama	10.033.644	10.836.141	10.033.644	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	12.269.881	12.383.623	12.269.881	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku*	4.016	-	4.016	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*	3.076.591	n/p	3.037.100	n/p
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.364	n/p	-	n/p
Imovina raspoloživa za prodaju	n/p	2.483.371	n/p	2.443.699
Imovina koja se drži do dospeljeća	n/p	1.399	n/p	-
Ostala imovina	4.467	19.297	2.516	12.282
Ukupno	26.222.722	27.156.633	26.172.034	27.106.013
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	19.787	33.993	19.787	33.993
Izdane garancije u devizama	2.077.597	2.446.324	2.077.597	2.446.324
Otvoreni akreditivi u devizama	11.472	-	11.472	-
Preuzete obveze po kreditima	3.432.609	2.986.798	3.432.609	2.986.798
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	335	339	335
Ukupno	5.541.804	5.467.450	5.541.804	5.467.450
Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.764.526	32.624.083	31.713.838	32.573.463

*Objavljeni financijski izvještaji na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine u sklopu ovih pozicija uključivali su i ulaganja u investicijske fondove. Ova promjena odnosi se na sve dijelove bilješke 26.3. Kreditni rizik.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Grupa	Republika Hrvatska	Zemlje Europske unije	Ostale zemlje	Ukupno
30.6.2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	757.553	60.063	574	818.190
Depoziti kod drugih banaka	-	14.569	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	10.033.644	-	-	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	11.798.726	-	471.155	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	4.016	-	-	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.076.591	-	-	3.076.591
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.364	-	-	1.364
Ostala imovina	3.781	686	-	4.467
Ukupno	25.675.675	75.318	471.729	26.222.722
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	19.185	602	-	19.787
Izdane garancije u devizama	2.077.597	-	-	2.077.597
Otvoreni akreditivi u devizama	11.472	-	-	11.472
Preuzete obveze po kreditima	3.404.803	-	27.806	3.432.609
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	-	-	339
Ukupno	5.513.396	602	27.806	5.541.804
Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.189.071	75.920	499.535	31.764.526

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
31.12.2017.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.320.579	82.884	201	1.403.664
Depoziti kod drugih banaka	29.116	22	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama	10.836.141	-	-	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	12.075.474	-	308.149	12.383.623
Imovina raspoloživa za prodaju	2.483.371	-	-	2.483.371
Imovina koja se drži do dospelosti	1.399	-	-	1.399
Ostala imovina	13.105	6.045	147	19.297
Ukupno	26.759.185	88.951	308.497	27.156.633
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	33.391	602	-	33.993
Izdane garancije u devizama	2.446.324	-	-	2.446.324
Preuzete obveze po kreditima	2.844.366	-	142.432	2.986.798
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	5.324.416	602	142.432	5.467.450
Ukupna izloženost kreditnom riziku	32.083.601	89.553	450.929	32.624.083

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Banka	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
30.6.2018.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	749.671	60.063	574	810.308
Depoziti kod drugih banaka	-	14.569	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	10.033.644	-	-	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	11.798.726	-	471.155	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	4.016	-	-	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.037.100	-	-	3.037.100
Ostala imovina	2.507	9	-	2.516
Ukupno	25.625.664	74.641	471.729	26.172.034
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	19.185	602	-	19.787
Izdane garancije u devizama	2.077.597	-	-	2.077.597
Otvoreni akreditivi u devizama	11.472	-	-	11.472
Preuzete obveze po kreditima	3.404.803	-	27.806	3.432.609
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	-	-	339
Ukupno	5.513.396	602	27.806	5.541.804
Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.139.060	75.243	499.535	31.713.838

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
31.12.2017.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.318.045	82.884	201	1.401.130
Depoziti kod drugih banaka	29.116	22	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama	10.836.141	-	-	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	12.075.474	-	308.149	12.383.623
Imovina raspoloživa za prodaju	2.443.699	-	-	2.443.699
Ostala imovina	11.911	224	147	12.282
Ukupno	26.714.386	83.130	308.497	27.106.013
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	33.391	602	-	33.993
Izdane garancije u devizama	2.446.324	-	-	2.446.324
Preuzete obveze po kreditima	2.844.366	-	142.432	2.986.798
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335
Ukupno	5.324.416	602	142.432	5.467.450
Ukupna izloženost kreditnom riziku	32.038.802	83.732	450.929	32.573.463

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama, bez i sa umanjnjem za vrijednost sredstava osiguranja:

Grupa	Najveća izloženost	Najveća izloženost nakon umanjnja za sredstva osiguranja	Najveća izloženost	Najveća izloženost nakon umanjnja za sredstva osiguranja
	30.6.2018. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	12.708.552	-	13.991.248	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.327.648	969.208	1.260.064	931.740
Turizam	3.350.627	120.029	3.550.174	268.536
Prijevoz, skladištenje i veze	2.368.146	914.520	1.979.350	857.758
Brodogradnja	2.560.828	310.276	2.994.248	416.604
Poljoprivreda i ribarstvo	529.394	124.761	455.716	68.992
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	876.573	126.261	952.014	143.121
Građevinarstvo	1.181.131	34.759	1.225.516	52.841
Ostala industrija	478.705	114.904	493.034	149.251
Javna uprava	3.759.633	3.759.633	2.473.206	2.473.206
Obrazovanje	45.803	41.305	47.201	42.085
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	303.776	18.372	321.123	55.470
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	55.155	35.509	403.043	89.662
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	243.067	55.715	261.053	55.823
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	403.626	1.084	544.777	891
Ostalo	1.571.862	377.913	1.672.316	476.548
Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.764.526	7.004.249	32.624.083	6.082.528

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama, bez i sa umanjnjem za vrijednost sredstava osiguranja:

Banka	Najveća izloženost 30.6.2018. 000 kuna	Najveća izloženost nakon umanjnja za sredstva osiguranja		Najveća izloženost nakon umanjnja za sredstva osiguranja	
		30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	12.700.018	-	13.982.804	0	
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.327.648	969.208	1.260.064	931.740	
Turizam	3.350.623	120.025	3.550.170	268.533	
Prijevoz, skladištenje i veze	2.368.127	914.501	1.979.333	857.741	
Brodogradnja	2.560.828	310.276	2.994.248	416.604	
Poljoprivreda i ribarstvo	529.353	124.720	455.679	68.956	
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	876.468	126.155	951.920	143.027	
Građevinarstvo	1.181.129	34.756	1.225.514	52.839	
Ostala industrija	478.396	114.595	492.757	148.974	
Javna uprava	3.719.544	3.719.544	2.432.805	2.432.805	
Obrazovanje	45.803	41.305	47.201	42.085	
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	303.656	18.253	321.017	55.363	
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	55.134	35.488	403.025	89.644	
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	243.049	55.698	261.037	55.807	
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	402.543	-	543.887	0	
Ostalo	1.571.519	377.564	1.672.002	476.249	
Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.713.838	6.962.088	32.573.463	6.040.367	

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama za obje godine sastavljena je sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine („NKD 2007.“).

Pri sastavljanju bilješke primjenjuje se kombinirani pristup koji uvažava djelatnosti dužnika, zadržava nazive djelatnosti drugačije od onih u Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te objedinjuje slične djelatnosti.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja na dan 30. lipnja 2018. godini za Grupu iznosi 24.760.277 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 27.335.451 tisuća kuna), a za Banku iznosi 24.751.750 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 27.322.017 tisuća kuna).

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Banke na dan 30. lipnja 2018. godine iznos kreditnog rizika od 5.134.464 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine: 3.966.003 tisuće kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 1.284.867 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 619.922 tisuće kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 443.825 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 510.573 tisuće kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 240.791 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 240.099 tisuća kuna), republičkih fondova u iznosu od 44 tisuće kuna (31. prosinca 2017. godine: 43 tisuće kuna), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 3.036.379 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 2.443.010 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 128.558 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 152.356 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, a nakon umanjenja za očekivane gubitke prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Neto izloženost portfelja – stupanj 1	Neto izloženost portfelja – stupanj 2	Neto izloženost portfelja – stupanj 3	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost ukupnog portfelja
30.6.2018.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	818.190	-	-	-	-	818.190
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	-	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	9.810.384	187.777	35.483	-	-	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	8.815.772	971.629	2.354.492	127.988	-	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	4.016	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.075.099	1.492	-	-	-	3.076.591
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.364	-	-	-	-	1.364
Ostala imovina	3.359	6	1.102	-	-	4.467
Ukupno	22.538.737	1.160.904	2.391.077	127.988	4.016	26.222.722
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	2.809	-	16.978	-	-	19.787
Izdane garancije u devizama	172.570	15.554	1.889.473	-	-	2.077.597
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	11.472	11.472
Preuzete obveze po kreditima	3.324.248	108.098	263	-	-	3.432.609
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	-	-	-	-	339
Ukupno	3.499.966	123.652	1.906.714	-	11.472	5.541.804
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.038.703	1.284.556	4.297.791	127.988	15.488	31.764.526

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26 Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, a nakon umanjena za očekivane gubitke prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Grupa					Neto	Neto	Neto	Neto
	izloženost portfelja rizične skupine A 000 kuna	izloženost portfelja rizične skupine B 000 kuna	izloženost portfelja rizične skupine C 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja 000 kuna	izloženost portfelja rizične skupine A nakon umanjena za sredstva osiguranja 000 kuna	izloženost portfelja rizične skupine B nakon umanjena za sredstva osiguranja 000 kuna	izloženost portfelja rizične skupine C nakon umanjena za sredstva osiguranja 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjena za sredstva osiguranja 000 kuna
31.12.2017.								
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.403.664	-	-	1.403.664	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	29.138	-	-	29.138	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	10.624.635	211.506	-	10.836.141	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	10.990.700	1.392.923	-	12.383.623	2.761.223	50.706	-	2.811.929
Imovina raspoloživa za prodaju	2.483.371	-	-	2.483.371	2.483.371	-	-	2.483.371
Imovina koja se drži do dospjeća	1.399	-	-	1.399	1.399	-	-	1.399
Ostala imovina	18.871	426	-	19.297	10.608	426	-	11.034
Ukupno	25.551.778	1.604.855	-	27.156.633	5.256.601	51.132	-	5.307.733
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	33.993	-	-	33.993	1.254	-	-	1.254
Izdane garancije u devizama	2.425.975	20.349	-	2.446.324	330.170	-	-	330.170
Preuzete obveze po kreditima	2.984.971	1.827	-	2.986.798	443.036	-	-	443.036
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	5.445.274	22.176	-	5.467.450	774.795	-	-	774.795
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.997.052	1.627.031	-	32.624.083	6.031.396	51.132	-	6.082.528

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, a nakon umanjenja za očekivane gubitke prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Neto izloženost portfelja – stupanj 1 000 kuna	Neto izloženost portfelja – stupanj 2 000 kuna	Neto izloženost portfelja – stupanj 3 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI 000 kuna	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja 000 kuna
30.6.2018.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	810.308	-	-	-	-	810.308
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	-	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	9.810.384	187.777	35.483	-	-	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	8.815.772	971.629	2.354.492	127.988	-	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	4.016	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.036.379	721	-	-	-	3.037.100
Ostala imovina	1.408	6	1.102	-	-	2.516
Ukupno	22.488.820	1.160.133	2.391.077	127.988	4.016	26.172.034
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	2.809	-	16.978	-	-	19.787
Izdane garancije u devizama	172.570	15.554	1.889.473	-	-	2.077.597
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	11.472	11.472
Preuzete obveze po kreditima	3.324.248	108.098	263	-	-	3.432.609
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	339	-	-	-	-	339
Ukupno	3.499.966	123.652	1.906.714	-	11.472	5.541.804
Ukupna izloženost kreditnom riziku	25.988.786	1.283.785	4.297.791	127.988	15.488	31.713.838

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, a nakon umanjenja za očekivane gubitke prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Neto izloženost portfelja rizične skupine A 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine B 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine C 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine A nakon umanjenja za sredstva osiguranja 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine B nakon umanjenja za sredstva osiguranja 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine C nakon umanjenja za sredstva osiguranja 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjenja za sredstva osiguranja 000 kuna
31.12.2017.								
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.401.130	-	-	1.401.130	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	29.138	-	-	29.138	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	10.624.635	211.506	-	10.836.141	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	10.990.700	1.392.923	-	12.383.623	2.761.223	50.706	-	2.811.929
Imovina raspoloživa za prodaju	2.443.699	-	-	2.443.699	2.443.699	-	-	2.443.699
Ostala imovina	11.856	426	-	12.282	9.518	426	-	9.944
Ukupno	25.501.158	1.604.855	-	27.106.013	5.214.440	51.132	-	5.265.572
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	33.993	-	-	33.993	1.254	-	-	1.254
Izdane garancije u devizama	2.425.975	20.349	-	2.446.324	330.170	-	-	330.170
Preuzete obveze po kreditima	2.984.971	1.827	-	2.986.798	443.036	-	-	443.036
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	335	-	-	335	335	-	-	335
Ukupno	5.445.274	22.176	-	5.467.450	774.795	-	-	774.795
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.946.432	1.627.031	-	32.573.463	5.989.235	51.132	-	6.040.367

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijeća kako slijedi:

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
30.6.2018.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	000 kuna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	818.191	-	-	-	-	818.191
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	-	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama*	332.685	402.822	1.227.425	2.758.193	5.312.519	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	2.670.993	497.362	942.106	1.845.686	6.313.734	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	657.878	-	-	-	4.016	661.894
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.085.236	16.910	18	-	-	3.102.164
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	10	4	-	1.350	1.364
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	51.974	51.974
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	1.491	10.857	12.667	25.015
Ostala imovina	4.239	1.603	4.582	1.021	1.195	12.640
Ukupna imovina	7.583.791	918.707	2.175.626	4.615.757	11.697.455	26.991.336
Obveze						
Obveze po depozitima	113.798	-	14.249	36.781	12.876	177.704
Obveze po kreditima	238.304	370.147**	1.338.603	3.899.954	9.220.549	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	9.644	-	1.099.649	-	1.109.293
Ostale obveze	211.637	23.929	79.781	155.793	161.283	632.423
Ukupne obveze	563.739	403.720	1.432.633	5.192.177	9.394.708	16.986.977
Likvidnosni jaz	7.020.052	514.987	742.993	(576.420)	2.302.747	10.004.359

Stavke sa neodređenim dospijecem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Potraživanje u iznosu od 44.030 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 7.749 tisuća kuna.*

** *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseci.*

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Grupa 31.12.2017.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.403.680	-	-	-	-	1.403.680
Depoziti kod drugih banaka	29.138	-	-	-	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama*	499.790	411.937	1.369.798	2.888.174	5.666.442	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	2.048.659	396.509	885.769	2.116.638	6.936.048	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	291	-	-	-	-	291
Imovina raspoloživa za prodaju	3.308.009	13.532	23	-	-	3.321.564
Imovina koja se drži do dospelja	-	9	5	-	1.385	1.399
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	53.557	53.557
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	1.932	2.827	11.938	16.697
Ostala imovina	18.904	7.543	1.397	497	1.130	29.471
Ukupna imovina	7.308.471	829.530	2.258.924	5.008.136	12.670.500	28.075.561
Obveze						
Obveze po depozitima	251.822	187	171.291	211.134	10.307	644.741
Obveze po kreditima	168.310	307.151**	1.155.999	3.853.447	9.902.974	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.909	-	1.117.790	-	1.161.699
Ostale obveze	186.306	22.257	81.485	152.731	162.674	605.453
Ukupne obveze	606.438	373.504	1.408.775	5.335.102	10.075.955	17.799.774
Likvidnosni jaz	6.702.033	456.026	850.149	(326.966)	2.594.545	10.275.787

Stavke sa neodređenim dospeljem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 236.400 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospelje iskazano je u razdoblju od 3 mjeseca do 1 godine u iznosu od 150.000 tisuća kuna.

** Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseci.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospeljeća kako slijedi:

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
30.6.2018.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	000 kuna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	810.309	-	-	-	-	810.309
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	-	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama*	332.685	402.822	1.227.425	2.758.193	5.312.519	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	2.670.993	497.362	942.106	1.845.686	6.313.734	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	651.435	-	-	-	4.016	655.451
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.045.859	16.814	-	-	-	3.062.673
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	51.883	51.883
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	1.491	10.857	12.667	25.015
Ostala imovina	3.046	894	4.526	1.021	877	10.364
Ukupna imovina	7.528.896	917.892	2.175.548	4.615.757	11.731.820	26.969.913
Obveze						
Obveze po depozitima	113.798	-	14.249	36.781	12.876	177.704
Obveze po kreditima	238.304	370.147**	1.338.603	3.899.954	9.220.549	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	9.644	-	1.099.649	-	1.109.293
Ostale obveze	211.103	22.079	75.115	146.655	163.799	618.751
Ukupne obveze	563.205	401.870	1.427.967	5.183.039	9.397.224	16.973.305
Likvidnosni jaz	6.965.691	516.022	747.581	(567.282)	2.334.596	9.996.608

Stavke sa neodređenim dospeljećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Potraživanje u iznosu od 44.030 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospeljeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 7.749 tisuća kuna.*

** *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseci.*

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka 31.12.2017.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.401.146	-	-	-	-	1.401.146
Depoziti kod drugih banaka	29.138	-	-	-	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama*	499.790	411.937	1.369.798	2.888.174	5.666.442	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	2.048.659	396.509	885.769	2.116.638	6.936.048	12.383.623
Imovina raspoloživa za prodaju	3.263.758	13.436	-	-	-	3.277.194
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	53.514	53.514
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	1.932	2.827	11.938	16.697
Ostala imovina	17.831	1.648	1.350	497	900	22.226
Ukupna imovina	7.260.322	823.530	2.258.849	5.008.136	12.704.966	28.055.803
Obveze						
Obveze po depozitima	251.822	187	171.291	211.134	10.307	644.741
Obveze po kreditima	168.310	307.151**	1.155.999	3.853.447	9.902.974	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.909	-	1.117.790	-	1.161.699
Ostale obveze	185.299	21.082	76.872	144.072	165.326	592.651
Ukupne obveze	605.431	372.329	1.404.162	5.326.443	10.078.607	17.786.972
Likvidnosni jaz	6.654.891	451.201	854.687	(318.307)	2.626.359	10.268.831

Stavke sa neodređenim dospijecem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 236.400 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijecje iskazano je u razdoblju od 3 mjeseca do 1 godine u iznosu od 150.000 tisuća kuna.

** Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseci.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Grupe u nediskontiranim iznosima:

Grupa 30.6.2018.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	113.798	-	14.249	36.781	12.876	177.704
Obveze po kreditima	265.350	342.979	1.521.276	4.347.402	10.029.865	16.506.872
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	66.416	1.166.065	-	1.232.481
Ostale obveze	211.637	23.929	79.781	155.793	161.283	632.423
Ukupno	590.785	366.908	1.681.722	5.706.041	10.204.024	18.549.480

Grupa 31.12.2017.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	251.822	187	171.291	211.134	10.307	644.741
Obveze po kreditima	197.142	283.160	1.358.672	4.292.634	10.758.724	16.890.332
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	67.623	1.253.036	-	1.320.659
Ostale obveze	186.306	22.257	81.485	152.731	162.674	605.453
Ukupno	635.270	305.604	1.679.071	5.909.535	10.931.705	19.461.185

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

Banka 30.6.2018.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	113.798	-	14.249	36.781	12.876	177.704
Obveze po kreditima	265.350	342.979	1.521.276	4.347.402	10.029.865	16.506.872
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	66.416	1.166.065	-	1.232.481
Ostale obveze	211.103	22.079	75.115	146.655	163.799	618.751
Ukupno	590.251	365.058	1.677.056	5.696.903	10.206.540	18.535.808

Banka 31.12.2017.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	251.822	187	171.291	211.134	10.307	644.741
Obveze po kreditima	197.142	283.160	1.358.672	4.292.634	10.758.724	16.890.332
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	67.623	1.253.036	-	1.320.659
Ostale obveze	185.299	21.082	76.872	144.072	165.326	592.651
Ukupno	634.263	304.429	1.674.458	5.900.876	10.934.357	19.448.383

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci podrazumijeva svođenje kamatnog rizika i valutnog rizika na najmanju mjeru.

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost Grupe na rizik kamatnih stopa na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće. Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije „Beskamatno“. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku Grupe na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Grupa	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
30.6.2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	70.020	-	-	-	-	748.171	818.191
Depoziti kod drugih banaka	14.568	-	-	-	-	1	14.569
Kreditni financijskim institucijama	309.191	695.695	1.195.160	2.647.339	5.161.424	24.835	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	2.677.506	903.263	879.800	1.681.335	6.008.116	119.861	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	4.016	657.878	661.894
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.059.214	-	-	-	-	42.950	3.102.164
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	1.351	13	1.364
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	51.974	51.974
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	25.015	25.015
Ostala imovina	-	-	-	-	-	12.640	12.640
Ukupna imovina	6.130.499	1.598.958	2.074.960	4.328.674	11.174.907	1.683.338	26.991.336

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Grupa	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
30.6.2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	177.704	177.704
Obveze po kreditima	238.304	469.008	1.325.771	3.865.736	9.109.343	59.395	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.099.649	-	9.644	1.109.293
Ostale obveze	-	-	-	-	-	632.423	632.423
Ukupne obveze	238.304	469.008	1.325.771	4.965.385	9.109.343	879.166	16.986.977
Kamatni jaz	5.892.195	1.129.950	749.189	(636.711)	2.065.564	804.172	10.004.359

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
31.12.2017.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	2.534	-	-	-	-	1.401.146	1.403.680
Depoziti kod drugih banaka	29.114	-	-	-	-	24	29.138
Kreditni financijskim institucijama	474.348	733.865	1.345.038	2.759.113	5.496.436	27.341	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	2.104.487	745.415	927.758	1.848.681	6.689.547	67.735	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti							
kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	-	291	291
Imovina raspoloživa za prodaju	2.473.578	-	-	-	-	847.986	3.321.564
Imovina koja se drži do dospeljeka	-	-	-	-	1.385	14	1.399
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	53.557	53.557
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	16.697	16.697
Ostala imovina	-	-	-	-	-	29.471	29.471
Ukupna imovina	5.084.061	1.479.280	2.272.796	4.607.794	12.187.368	2.444.262	28.075.561
Obveze							
Obveze po depozitima	150.273	-	169.057	169.057	-	156.354	644.741
Obveze po kreditima	168.310	243.414	1.155.999	3.853.447	9.902.974	63.737	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.117.790	-	43.909	1.161.699
Ostale obveze	-	-	-	-	-	605.453	605.453
Ukupne obveze	318.583	243.414	1.325.056	5.140.294	9.902.974	869.453	17.799.774
Kamatni jaz	4.765.478	1.235.866	947.740	(532.500)	2.284.394	1.574.809	10.275.787

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće. Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije „Beskamatno“. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beskamatno	Ukupno
30.6.2018.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine		
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	62.138	-	-	-	-	748.171	810.309
Depoziti kod drugih banaka	14.568	-	-	-	-	1	14.569
Kreditni financijskim institucijama	309.191	695.695	1.195.160	2.647.339	5.161.424	24.835	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	2.677.506	903.263	879.800	1.681.335	6.008.116	119.861	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	-	-	-	4.016	651.435	655.451
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.020.286	-	-	-	-	42.387	3.062.673
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	51.883	51.883
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	25.015	25.015
Ostala imovina	-	-	-	-	-	10.364	10.364
Ukupna imovina	6.083.689	1.598.958	2.074.960	4.328.674	11.173.556	1.710.076	26.969.913

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Banka	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
30.6.2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Obveze							
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	177.704	177.704
Obveze po kreditima	238.304	469.008	1.325.771	3.865.736	9.109.343	59.395	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.099.649	-	9.644	1.109.293
Ostale obveze	-	-	-	-	-	618.751	618.751
Ukupne obveze	238.304	469.008	1.325.771	4.965.385	9.109.343	865.494	16.973.305
Kamatni jaz	5.845.385	1.129.950	749.189	(636.711)	2.064.213	844.582	9.996.608

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Banka 31.12.2017.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beskamatno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	1.401.146	1.401.146
Depoziti kod drugih banaka	29.114	-	-	-	-	24	29.138
Kreditni financijskim institucijama	474.348	733.865	1.345.038	2.759.113	5.496.436	27.341	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	2.104.487	745.415	927.758	1.848.681	6.689.547	67.735	12.383.623
Imovina raspoloživa za prodaju	2.430.262	-	-	-	-	846.932	3.277.194
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	53.514	53.514
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	16.697	16.697
Ostala imovina	-	-	-	-	-	22.226	22.226
Ukupna imovina	5.038.211	1.479.280	2.272.796	4.607.794	12.185.983	2.471.739	28.055.803
Obveze							
Obveze po depozitima	150.273	-	169.057	169.057	-	156.354	644.741
Obveze po kreditima	168.310	243.414	1.155.999	3.853.447	9.902.974	63.737	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.117.790	-	43.909	1.161.699
Ostale obveze	-	-	-	-	-	592.651	592.651
Ukupne obveze	318.583	243.414	1.325.056	5.140.294	9.902.974	856.651	17.786.972
Kamatni jaz	4.719.628	1.235.866	947.740	(532.500)	2.283.009	1.615.088	10.268.831

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna):

	Grupa		Banka	
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Imovina uz fiksnu kamatnu stopu	24.054.930	24.358.274	24.006.768	24.311.039
Imovina uz varijabilnu kamatnu stopu	1.253.068	1.273.025	1.253.069	1.273.025
Beskamatno	1.683.338	2.444.262	1.710.076	2.471.739
Ukupna imovina	26.991.336	28.075.561	26.969.913	28.055.803
Obveze				
Obveze uz fiksnu kamatnu stopu	15.945.278	16.440.995	15.945.278	16.440.995
Obveze uz varijabilnu kamatnu stopu	162.533	489.326	162.533	489.326
Beskamatno	879.166	869.453	865.494	856.651
Ukupne obveze	16.986.977	17.799.774	16.973.305	17.786.972

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz moguće promjene referentnih kamatnih stopa radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a.

Primjenom metode standardne devijacije na dnevne promjene referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD utvrđena je volatilnost navedenih stopa u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci. Temeljem ovih volatilnosti utvrđene su veličine mogućih promjena referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD koje su primijenjene u analizi osjetljivosti.

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj imovini i obvezama uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 30.6.2018.	Utjecaj na dobit 30.6.2018.	Povećanje bazičnih bodova 31.12.2017.	Utjecaj na dobit 31.12.2017.
		000 kuna		000 kuna
EUR	+1	87	+1	93
USD	+13	340	+10	349

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 30.6.2018.	Utjecaj na dobit 30.6.2018.	Smanjenje bazičnih bodova 31.12.2017.	Utjecaj na dobit 31.12.2017.
		000 kuna		000 kuna
EUR	-1	(87)	-1	(93)
USD	-13	(340)	-10	(349)

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.2. Valutni rizik

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine u kunama i devizama:

Grupa 30.6.2018.	USD 000 kuna	EUR 000 kuna	Ostale valute 000 kuna	Ukupno strane valute 000 kuna	Kune 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	622	60.060	1.456	62.138	756.053	818.191
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	14.569	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	-	5.567.907	-	5.567.907	4.465.737	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	523.183	8.247.867	-	8.771.050	3.498.831	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	48.836	-	48.836	613.058	661.894
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	674.910	-	674.910	2.427.254	3.102.164
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	1.364	-	1.364	-	1.364
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	51.974	51.974
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	25.015	25.015
Ostala imovina	-	679	-	679	11.961	12.640
Ukupna imovina	538.374	14.601.623	1.456	15.141.453	11.849.883	26.991.336
Obveze						
Obveze po depozitima	20.450	37.157	82	57.689	120.015	177.704
Obveze po kreditima	553.145	14.514.412	-	15.067.557	-	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.109.293	-	1.109.293	-	1.109.293
Ostale obveze	31.395	56.396	1.160	88.951	543.472	632.423
Ukupna obveze	604.990	15.717.258	1.242	16.323.490	663.487	16.986.977
Valutni jaz	(66.616)	(1.115.635)	214	(1.182.037)	11.186.396	10.004.359

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 147.744 tisuća kuna.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Grupa	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31.12.2017.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	239	82.947	1.424	84.610	1.319.070	1.403.680
Depoziti kod drugih banaka	29.115	23	-	29.138	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama	-	6.075.420	-	6.075.420	4.760.721	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	429.298	9.092.613	-	9.521.911	2.861.712	12.383.623
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	291	-	291	-	291
Imovina raspoloživa za prodaju	-	735.821	-	735.821	2.585.743	3.321.564
Imovina koja se drži do dospelja	-	1.399	-	1.399	-	1.399
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	53.557	53.557
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	16.697	16.697
Ostala imovina	-	6.308	-	6.308	23.163	29.471
Ukupna imovina	458.652	15.994.822	1.424	16.454.898	11.620.663*	28.075.561
Obveze						
Obveze po depozitima	20.112	527.668	77	547.857	96.884	644.741
Obveze po kreditima	410.011	14.977.870	-	15.387.881	-	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.161.699	-	1.161.699	-	1.161.699
Ostale obveze	3.291	18.222	2.665	24.178	581.275	605.453
Ukupne obveze	433.414	16.685.459	2.742	17.121.615	678.159	17.799.774
Valutni jaz	25.238	(690.637)	(1.318)**	(666.717)	10.942.504	10.275.787

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 157.325 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljenih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice na dan 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine u kunama i devizama:

Banka	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
30.6.2018.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	622	60.060	1.456	62.138	748.171	810.309
Depoziti kod drugih banaka	14.569	-	-	14.569	-	14.569
Kreditni financijskim institucijama	-	5.567.907	-	5.567.907	4.465.737	10.033.644
Kreditni ostalim korisnicima	523.183	8.247.867	-	8.771.050	3.498.831	12.269.881
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	-	46.527	-	46.527	608.924	655.451
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	664.047	-	664.047	2.398.626	3.062.673
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	51.883	51.883
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	25.015	25.015
Ostala imovina	-	-	-	-	10.364	10.364
Ukupna imovina	538.374	14.586.408	1.456	15.126.238	11.843.675*	26.969.913
Obveze						
Obveze po depozitima	20.450	37.157	82	57.689	120.015	177.704
Obveze po kreditima	553.145	14.514.412	-	15.067.557	-	15.067.557
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.109.293	-	1.109.293	-	1.109.293
Ostale obveze	31.193	48.957	1.118	81.268	537.483	618.751
Ukupna obveze	604.788	15.709.819	1.200	16.315.807	657.498	16.973.305
Valutni jaz	(66.414)	(1.123.411)	256	(1.189.569)	11.186.177	9.996.608

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 147.744 tisuća kuna.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Banka	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31.12.2017.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	239	82.947	1.424	84.610	1.316.536	1.401.146
Depoziti kod drugih banaka	29.115	23	-	29.138	-	29.138
Kreditni financijskim institucijama	-	6.075.420	-	6.075.420	4.760.721	10.836.141
Kreditni ostalim korisnicima	429.298	9.092.613	-	9.521.911	2.861.712	12.383.623
Imovina raspoloživa za prodaju	-	724.243	-	724.243	2.552.951	3.277.194
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	53.514	53.514
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	16.697	16.697
Ostala imovina	-	488	-	488	21.738	22.226
Ukupna imovina	458.652	15.975.734	1.424	16.435.810	11.619.993*	28.055.803
Obveze						
Obveze po depozitima	20.112	527.668	77	547.857	96.884	644.741
Obveze po kreditima	410.011	14.977.870	-	15.387.881	-	15.387.881
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.161.699	-	1.161.699	-	1.161.699
Ostale obveze	3.054	10.696	2.611	16.361	576.290	592.651
Ukupne obveze	433.177	16.677.933	2.688	17.113.798	673.174	17.786.972
Valutni jaz	25.475	(702.199)	(1.264)**	(677.988)	10.946.819	10.268.831

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 157.325 tisuća kuna.

**Iskazani jaz rezultat je obavljenih rezerviranja po izdanim deviznim garancijama u ostalim devizama koja se iskazuju na poziciji „Ostale obveze“.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Upravljanje rizicima (nastavak)

26.5. Tržišni rizik (nastavak)

26.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti ukupne imovine i ukupnih obveza Banke na promjene deviznih tečajeva provodi se za one strane valute koje na izvještajni datum predstavljaju značajnu valutu Banke.

U analizi osjetljivosti za valutni rizik primijenjena je pretpostavka razumno moguće promjene tečaja EUR u odnosu na kunu, uz ostale varijable stabilne, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a na 30.6.2018. godine.

Primjenom metode standardne devijacije na promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost tečaja EUR/HRK koja je u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci iznosila iznosila 2,06%.

U nastavku se iskazuje utjecaj pretpostavljene promjene tečaja EUR/HRK, po stavkama ukupne imovine i ukupnih obveza i glavnice denominiranim ili vezanim uz EUR, na dobit HBOR-a.

Valuta	Promjene tečaja valute u % 30.6.2018. %	Utjecaj na dobit 30.6.2018. 000 kuna	Promjene tečaja valute u % 31.12.2017. %	Utjecaj na dobit 31.12.2017. 000 kuna
EUR	+2,06	(16.056)	+1,56	(190)
EUR	-2,06	17.226	-1,56	1.697

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze Grupe u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima.

Osnovnu cijenu predstavlja izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Pri početnom priznavanju, kada je neka stavka financijske imovine stečena ili neka obveza preuzeta u razmjeni za tu stavku imovine, odnosno obvezu, transakcijska cijena je cijena plaćena za stjecanje predmetne stavke imovine, odnosno primljena za preuzimanje predmetne obveze (ulazna cijena). Fer vrijednost imovine ili obveze je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine, odnosno plaćena za prijenos obveze (izlazna cijena).

Ako odredbe nekog MSFI-ja ili zakonske odredbe propisuju ili dopuštaju mjerenje neke stavke imovine ili obveze kod prvog knjiženja po fer vrijednosti i ako se u tome slučaju transakcijska cijena razlikuje od fer vrijednosti, Grupa tako nastale dobitke i gubitke uračunava u dobit i gubitak, osim ako nije propisano drugačije.

Pri utvrđivanju fer vrijednosti Grupa koristi što više relevantnih vidljivih ulaznih podataka, a što manje ulaznih podataka koji nisu vidljivi.

Grupa odabire ulazne podatke prema obilježjima stavke imovine ili obveze koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir u transakciji predmetnom imovinom, odnosno obvezom.

Ako neka stavka imovine ili neka obveza mjerena po fer vrijednosti ima kupovnu cijenu i prodajnu cijenu (npr. ulazni podatak s dilerskog tržišta), za mjerenje fer vrijednosti koristi se cijena unutar raspona između kupovne i prodajne cijene koja najreprezentativnije odražava fer vrijednost.

Sukladno navedenome, knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su približno iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi financijskim institucijama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Grupa primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospijećem.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene te je na dan 30. lipnja 2018. godine iskazana u Bilješci 22.

BGN ili „Bloomberg Generic prices“ predstavlja jednostavni prosjek cijena uključujući indikativne i izvršne cijene. „Mid“ cijena predstavlja prosjek kotirane „ask“ i „bid“ cijene.

Grupa vodi računa o prezentiranju hijerarhije fer vrijednosti koja se sastoji od tri razine podataka koji ulaze u tehnike vrednovanja na način kako slijedi:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Definicija ulaznih podataka:	Kotirane (neusklađene) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu, odnosno identične obveze i koje su dostupne na datum mjerenja.	Ulazni podaci, osim kotiranih iz 1. razine koje su, bilo izravno, bilo neizravno, vidljivi za predmetnu imovinu, odnosno obvezu.	Ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi, odnosno koji su izvedeni iz tržišnih podataka.

Grupa iskazuje prijenose između razina fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja tijekom kojeg se promjena dogodila.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

U nastavku je dan prikaz financijske imovine po fer vrijednosti po razinama temeljem MSFI 9 klasifikacije.

Grupa	30.6.2018.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:			
Kreditni po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:			
Mezzanine krediti	-	-	4.016
Ulaganja u investicijske fondove:			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	644.930	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Dionice trgovačkih društava	12.787	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	657.717	161	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Obveznice Republike Hrvatske	995.346	-	-
Obveznice trgovačkih društava	770	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	2.062.575	-	-
Obračunata kamata	17.179	-	-
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	523
Obračunata kamata	-	-	198
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	3.075.870	-	721
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	34	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.539	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	25.573	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.075.870	25.573	721

Trezorski zapisi Ministarstva financija prikazani su na razini 1 hijerarhije fer vrijednosti s obzirom da su kreditne institucije u zemlji počele kotirati cijene na Bloombergu te se kao tehnika vrednovanja primijenjuje cijena kotirana na tržištu.

Dužnički vrijednosni papiri – obveznice trgovačkih društava prikazane su na razini 3 hijerarhije fer vrijednosti. Pri vrednovanju je korištena metoda diskontiranih novčanih tijekova temeljem tržišnih kamatnih stopa, spreada temeljem internog kreditnog rejtinga i interno definiranog spreada vezanog uz likvidnost vrijednosnog papira.

U izvještajnom razdoblju nije bilo transfera između razina.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

U nastavku se daje pregled rasporeda financijske imovine po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine sukladno MRS-u 39, koja se prema MSFI-ju 9 prerasporedila u Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:

Grupa	31.12.2017.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:			
Ulaganja u investicijske fondove	291	-	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	291	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Obveznice Republike Hrvatske	884.763	-	-
Obveznice financijskih institucija	-	-	-
Obveznice trgovačkih društava	770	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.583.313	-	-
Obračunata kamata	13.836	-	-
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	522
Obračunata kamata	-	-	167
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	2.482.682	-	689
Vlasnički vrijednosni papiri:			
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Dionice trgovačkih društava	18.951	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	35	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.427	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	18.951	25.623	-
Ulaganja u investicijske fondove:			
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	793.619	-	-
Ukupno ulaganja u investicijske fondove	793.619	-	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	3.295.252	25.623	689

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	30.6.2018.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:			
Kreditni po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:			
Mezzanine krediti	-	-	4.016
Ulaganja u investicijske fondove:			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	638.487	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Dionice trgovačkih društava	12.787	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	651.274	161	4.016
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Obveznice Republike Hrvatske	957.188	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	2.062.575	-	-
Obračunata kamata	16.616	-	-
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	523
Obračunata kamata	-	-	198
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	3.036.379	-	721
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	34	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.539	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	25.573	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.036.379	25.573	721

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

U nastavku se daje pregled rasporeda financijske imovine po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine sukladno MRS-u 39, koja se prema MSFI-ju 9 prerasporedila u Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i Financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku:

Banka	31.12.2017.		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Imovina raspoloživa za prodaju:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	846.428	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.583.313	-	-
Obračunana kamata	13.269	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	522
Obračunata kamata	-	-	167
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	2.443.010	-	689
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	18.951	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	35	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.427	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	18.951	25.623	-
Ulaganja u investicijske fondove:			
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	788.921	-	-
Ukupno ulaganja u investicijske fondove	788.921	-	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	3.250.882	25.623	689

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

27.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti

a) Tehnika vrednovanja korporativnih obveznica koje su raspoređene u razinu 3

Za procjenu fer vrijednosti nelikvidnih korporativnih obveznica u portfelju HBOR-a koristi se metoda diskontiranog novčanog tijeka obveznice. Fer vrijednost obveznica je sadašnja vrijednost svih budućih novčanih tijekova obveznica izračunata primjenom diskontne stope definirane kao prinos na nerizična ulaganja uvećan za premiju specifičnog kreditnog rizika za promatranu obveznicu i premiju rizika likvidnosti obveznice.

Visina diskontne stope na nerizična ulaganja izračunava se kao linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja (duracije) i iste devize kao vrednovane obveznice. Izvor informacija o prinosima na obveznice Republike Hrvatske je informacijski sustav Bloomberg.

Premija iznosa specifičnog rizika za promatranu obveznicu ovisi o HBOR-ovom internom kreditnom rejtingu izdavatelja obveznice, odnosno ako je izdavatelj član poslovne grupacije, premija rizika ovisi o internom kreditnom rejtingu matičnog društva.

b) Analiza senzitivnosti korporativne obveznice s iskazanim potencijalnim učinkom na dobit/gubitak na dan 29.06.2018. godine, uz pretpostavku promjene diskontirane stope za 2% i za 10%

Pod pretpostavkom da se tržišne kamatne stope promjene za 2% u odnosu na važeće na dan 29.06.2018. godine, efekti bi bili sljedeći:

- a) U slučaju smanjenja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao predmetna obveznica) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 12,54%, cijena obveznica bi bila 36,06%, što bi rezultiralo povećanjem ostvarene dobiti HBOR-a za 18 tisuća kuna.
- b) U slučaju povećanja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao korporativne obveznice) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 16,54%, cijena obveznice bi bila 33,78%, što bi rezultiralo smanjenjem ostvarene dobiti HBOR-a za 17 tisuća kuna.

Kao osnova za promjenu tržišne kamatne stope od 2% u odnosu na važeće tržišne uvjete dana 29.06.2018. godine korištena je definirana promjena kamatnih stopa iz „Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke“, a koja se koristi za izračun standardnog kamatnog šoka. („Standardni kamatni šok jest paralelni pozitivan i negativan pomak kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova, primjenjujući donju granicu stope od 0%, osim u slučajevima u kojima je ostvariva negativna kamatna stopa.“)

U slučaju smanjenja očekivanih novčanih tijekova po korporativnoj obveznici za 10%, ostvarena dobit HBOR-a bi se smanjila za 52 tisuće kuna.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

27.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

27.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti (nastavak)

c) Usklađivanje fer vrijednosti Razine 3:

Fer vrijednost financijske imovine razine 3 koja je nakon početnog priznavanja svedena na fer vrijednost – dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju*:

	30.6.2018. 000 kuna	Grupa 30.6.2017. 000 kuna	30.6.2018. 000 kuna	Banka 30.6.2017. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	689	601	689	601
Povećanje fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	28	25	28	25
Neto tečajne razlike	(27)	(31)	(27)	(31)
Obračunane kamate	31	32	31	32
Stanje 30. lipnja	721	627	721	627

* Dužnički vrijednosni papiri - obveznice trgovačkih društava, do 1. siječnja 2018. godine su iskazani kao Imovina raspoloživa za prodaju u skladu s MRS-om 39, a od 1. siječnja 2018. godine iskazani su kao Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sukladno MSFI 9.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Izvještavanje po segmentima

Osnovne informacije o segmentima su predstavljene u odnosu na poslovne segmente Grupe.

Kako Grupa ne raspoređuje administrativne troškove i glavnice po segmentima, nije prikazana profitabilnost segmenata.

Imovina i obveze po segmentima iskazani su neto, tj. bruto nakon umanjenja vrijednosti i rezerviranja, a prije uzimanja u obzir primljenih kolaterala.

Poslovanje segmenata je organizacijski i upravljački odvojeno i svaki segment predstavlja cjelinu koja pruža različite proizvode i usluge i posluje na različitim tržištima.

Poslovni segmenti:

Grupa ima sljedeće poslovne segmente:

Segment:

Poslovne aktivnosti segmenta uključuju:

Bankarske aktivnosti

financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske,

Osiguravateljske aktivnosti

osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga,

Ostalo

izrade analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

30.6.2018.	Bankarske aktivnosti	Osiguravate- ljske aktivnosti	Ostale aktivnosti	Neraspore- đeno	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Neto prihod od kamata	211.009	732	-	-	211.741
Neto prihod od naknada	21.720	459	662	-	22.841
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	18.692	(301)	(2)	-	18.389
Neto zarađene premije	-	3.222	-	-	3.222
Ostali prihodi	4.574	42	147	(144)	4.619
Prihod iz poslovanja	255.995	4.154	807	(144)	260.812
Operativni troškovi	(71.786)	(2.533)	(605)	144	(74.780)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	10.724	(9)	6	-	10.721
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(159)	-	-	(159)
Neto promjena pričuva	-	(341)	-	-	(341)
Ostali rashodi	-	(210)	-	-	(210)
Troškovi poslovanja	(61.062)	(3.252)	(599)	144	(64.769)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	194.933	902	208	-	196.043
Porez na dobit	-	-	-	-	-
Dobit tekućeg razdoblja	194.933	902	208	-	196.043
Imovina segmenta	26.969.913	56.714	1.358	(36.649)	26.991.336
Ukupna imovina	26.969.913	56.714	1.358	(36.649)	26.991.336
Obveze segmenta	16.973.305	13.585	110	(23)	16.986.977
Ukupna glavnica	9.996.608	5.629	948	1.174	10.004.359
Ukupne obveze i glavnica	26.969.913	19.214	1.058	1.151	26.991.336

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Za potrebe izrade ove bilješke Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti iskazuju se kao stavka prihoda, neovisno o ostvarenju, radi usporedivosti veličina iskazanih u Izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa se odredila za jednostavan pristup iskazivanja operativnih segmenata uvažavajući osnovni poslovni model svake članice Grupe kako je prethodno opisano u ovoj bilješci.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

30.6.2017.	Bankarske aktivnosti	Osiguravate- ljske aktivnosti	Ostale aktivnosti	Neraspore- đeno	Ukupno
Neto prihod od kamata	235.859	829	-	-	236.688
Neto prihod od naknada	13.383	661	623	-	14.667
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	(7.574)	(237)	(2)	-	(7.813)
Neto zarađene premije	-	3.356	-	-	3.356
Ostali prihodi	4.970	42	140	(146)	5.006
Prihod iz poslovanja	246.638	4.651	761	(146)	251.904
Operativni troškovi	(74.132)	(2.752)	(553)	146	(77.291)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(43.150)	41	(16)	-	(43.125)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(69)	-	-	(69)
Neto promjena pričuva	-	(534)	-	-	(534)
Ostali rashodi	-	(135)	-	-	(135)
Troškovi poslovanja	(117.282)	(3.449)	(569)	146	(121.154)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	129.356	1.202	192	-	130.750
Porez na dobit	-	-	-	-	-
Dobit tekućeg razdoblja	129.356	1.202	192	-	130.750
31.12.2017.					
Imovina segmenta	28.055.803	55.213	1.201	(36.656)	28.075.561
Ukupna imovina	28.055.803	55.213	1.201	(36.656)	28.075.561
Obveze segmenta	17.786.972	12.680	152	(30)	17.799.774
Ukupna glavnica	10.268.831	5.033	749	1.174	10.275.787
Ukupne obveze i glavnica	28.055.803	17.713	901	1.144	28.075.561

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz skraćene financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za razdoblje od 1.1. do 30.6.2018. godine (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Grupe u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Grupa je odredila regulatorni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Regulatorni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 8% te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Regulatorni kapital čini osnovni kapital umanjen za odbitne stavke.

Grupa je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Regulatorni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednakoj iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Od 1. siječnja 2018. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel II zahtjevima, dok se do 31.12.2017. godine izračunavao po Basel I zahtjevima. Izračunom prema Basel II regulativi stopa adekvatnosti kapitala je snižena te se u nastavku daje pregled stope adekvatnosti kapitala na dane 30. lipnja 2018. i 31. prosinca 2017. godine.

	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano	Nerevidirano
	Grupa	Grupa	Banka	Banka
	30.6.2018.	31.12.2017.	30.6.2018.	31.12.2017.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Ukupni regulatorni kapital	9.739.638	10.487.346	9.738.551	10.485.928
Iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom	18.266.241	n/p	18.256.729	n/p
Inicijalni kreditni zahtjevi za operativni rizik	903.952	n/p	884.450	n/p
Inicijalni kapitalni zahtjev za valutni rizik	703.824	n/p	692.250	n/p
Kreditnim rizikom ponderirana imovina	n/p	16.159.625	n/p	16.183.382
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	n/p	129.933	n/p	113.018
Ukupno kapitalni zahtjevi	19.874.017	16.289.558	19.833.429	16.296.400
	%	%	%	%
Stopa adekvatnosti kapitala	49,01	64,38	49,10	64,35
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos regulatornog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	1.589.921	1.303.165	1.586.674	1.303.712

Minimalna adekvatnost kapitala na datum izvještaja o financijskom položaju u 2018. godini bila je 8% (31. prosinca 2017.: 8%).

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za razdoblje od 1.1. do 30.6. (nerevidirano)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	30.6.2018. 000 kuna	30.6.2017. 000 kuna
Zarađene premije		
Zaračunana bruto premija	4.962	5.153
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak premije	(14)	(42)
Bruto premije predane u reosiguranje	(1.891)	(2.080)
Neto zaračunate premije	3.057	3.031
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	59	669
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	92	(386)
Neto zarađene premije	3.208	3.314
Prihodi od provizija i naknada	1.121	1.284
Neto prihodi od ulaganja	539	577
Ostali poslovni prihodi	45	36
Neto prihodi	4.913	5.211
Bruto izdatak za povrat premije	(400)	(215)
Udio reosiguravatelja u povratu premije	190	80
Bruto pričuva za povrate premija	33	(204)
Udio reosiguravatelja u pričuvi	(22)	81
Neto izdaci i pričuve za povrat premije	(199)	(258)
Izdaci za osigurane slučajeve	(130)	(111)
Izdaci za osigurane slučajeve, udio reosiguranja	(29)	42
Promjena pričuva za štete	(628)	(595)
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranja	276	184
Neto izdaci za osigurane slučajeve	(511)	(480)
Troškovi pribave i marketinga	(464)	(225)
Administrativni troškovi	(2.502)	(2.862)
Ostali poslovni troškovi	(34)	(5)
Neto tečajne razlike koje ne proizlaze iz financijskih instrumenata	(105)	13
Dobit prije oporezivanja	1.098	1.394
Porez na dobit	-	-
Dobit tekućeg razdoblja	1.098	1.394
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	(17)	-
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	(17)	-
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Dobici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju	587	1.236
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(525)	(1.100)
Prijenos realiziranog dobitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	-	(1)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u izvještaj o dobiti i gubitku	-	6
Odgođeni porez	(11)	(25)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	51	116
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	34	116
Ukupna sveobuhvatna dobit prije oporezivanja	1.132	1.510
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasnicima društva	1.132	1.510

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO (nastavak)
 Izvještaj o financijskom položaju
 na dan (nerevidirano)
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	30.6.2018. 000 kuna	31.12.2017. 000 kuna
Imovina		
Dugotrajna imovina		
Nekretnine i oprema	69	41
Nematerijalna imovina	23	2
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.366	1.399
Odgođena porezna imovina	325	231
Ukupna dugotrajna imovina	1.783	1.673
Kratkotrajna imovina		
Ulaganja raspoloživa za prodaju	45.645	44.370
Ulaganja po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	289	291
Potraživanja iz poslova osiguranja	1.619	6.631
Ostala potraživanja	341	385
Novac i novčani ekvivalenti	7.881	2.534
Ukupna kratkotrajna imovina	55.775	54.211
Ukupna imovina	57.558	55.884
Kapital i obveze		
Kapital		
Temeljni kapital	37.500	37.500
Akumulirani gubitak	2.237	1.167
Ostale rezerve	3.050	2.999
Dobit tekućeg razdoblja	1.098	1.417
Ukupan kapital	43.885	43.083
Tehničke pričuve		
Bruto tehničke pričuve	22.518	16.726
Tehničke pričuve – udio reosiguranja	(13.035)	(7.873)
	9.483	8.853
Kratkotrajne obveze		
Obveze iz poslova osiguranja	1.866	1.183
Ostale obveze	2.324	2.765
Ukupno obveze	4.190	3.948
Ukupno kapital i obveze	57.558	55.884

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO (nastavak)
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za razdoblje od 1.1. do 30.6. (nerevidirano)
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	30.6.2018. 000 kuna	30.6.2017. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	1.098	1.394
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti</i>		
Amortizacija	22	31
Dobitak/(gubitak) od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	20	(26)
Porez na dobit	-	-
Obračunane kamate	5	(22)
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnoga kapitala</i>	<i>1.145</i>	<i>1.377</i>
Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima		
Neto (dobitak) od ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju	-	(1)
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i imovini do dospijeca	125	220
Neto (gubitak) od imovine po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti i gubitku	(3)	(3)
Potraživanja po premijama	5.145	(242)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine	(78)	1.624
Neto smanjenje/(povećanje) imovine i obveza iz poslova osiguranja	683	294
Neto povećanje tehničkih pričuva	189	251
Neto (smanjenje) ostalih obveza	(484)	(19)
Neto novčana sredstva ostvarena/(uprabljena) za poslovne aktivnosti	6.722	3.501
Ulagateljske aktivnosti		
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju	(1.500)	(6.417)
Neto prodaja imovine raspoložive za prodaju	-	3.372
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(70)	(10)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u ulagateljskim aktivnostima	(1.570)	(3.055)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	195	261
Neto učinak	195	261
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	5.347	707
Stanje na dan 1. siječnja	2.534	551
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	5.347	707
Stanje na dan 30. lipnja	7.881	1.258

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO (nastavak)
 Izvještaj o promjenama na kapitalu
 za razdoblje od 1.1. do 30.6. (nerevidirano)
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital 000 kuna	Akumulirani gubitak 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital koji pripada vlasnicima Društva 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2017. godine	37.500	(148)	2.188	1.315	40.855	40.855
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	1.394	1.394	1.394
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	116	-	116	116
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	116	1.394	1.510	1.510
Prijenos dobiti iz 2016. godine u zadržanu dobit	-	1.315	-	(1.315)	-	-
Stanje 30. lipnja 2017. godine	37.500	1.167	2.304	1.394	42.365	42.365
Stanje 1. siječnja 2018. godine	37.500	1.167	2.999	1.417	43.083	43.083
Dobit tekućeg razdoblja	-	-	-	1.098	1.098	1.098
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	51	-	51	51
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	51	1.098	1.149	1.149
Usklada stanja 1.1.2018. Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	-	-	(347)	(347)	(347)
	-	1.070	-	(1.070)	-	-
Stanje 30. lipnja 2018. godine	37.500	2.237	3.050	1.098	43.885	43.885